

Tenyészállatkiállítási szám

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX. Üllői-ut 1. szám.
 („Falú” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 878-73.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. sz.
Telefon: József 463-00.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 12. szám.

Vasárnap, március 23.

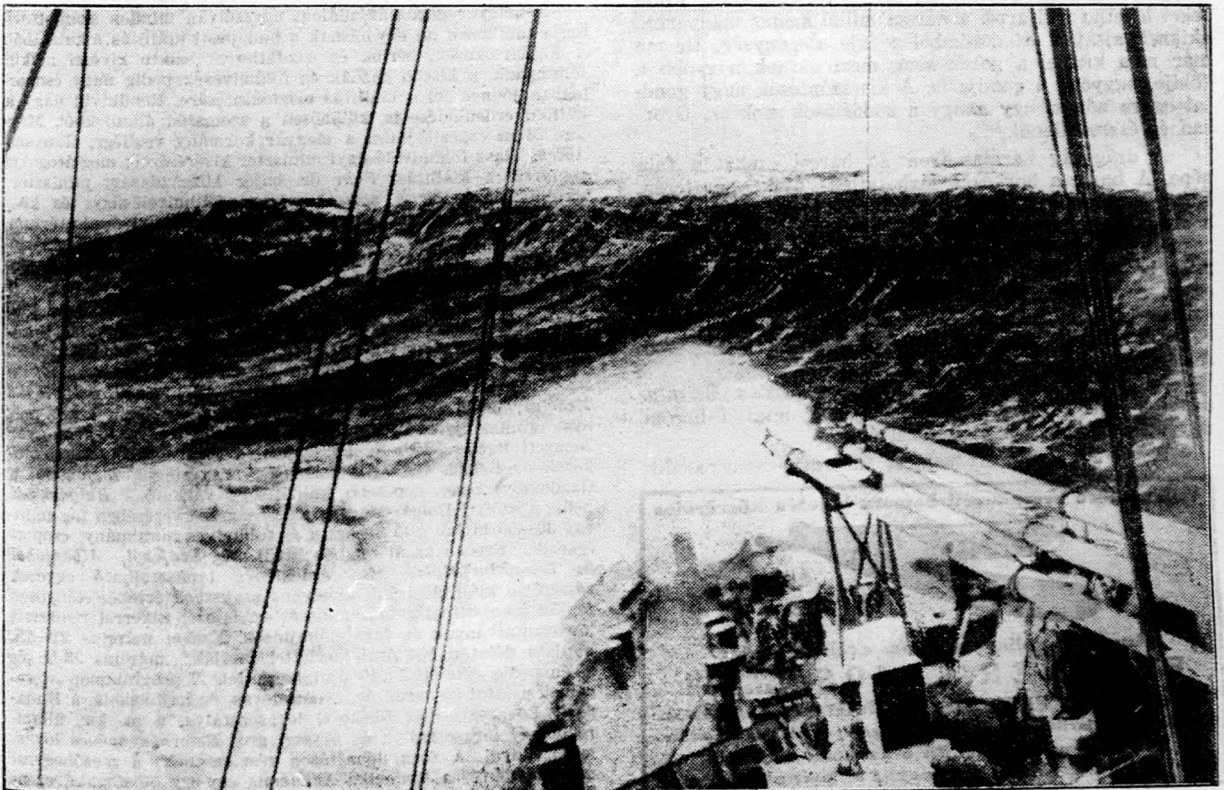
Háborút a drágaság ellen!

Azt szokták mondani, hogy az ország ereje a föld és a nemzet gerince a magyar falu, mert csak az egészséges és gazdaságilag erős nép adhat egy boldog és megelégedett országot. Ezek a megállapítások valóságos aranyigazságok, amelyeket soha jobban nem igazolt az élet, mint napjainkban, amidőn a falu népe hihetetlen és hősiességű erőfeszítésekkel tudja csak életszínvonalát, apró családi házainak egyensúlyát fenntartani.

Pedig a mi falusi társadalmunk sokat dolgozik, nagyon sokat. A verejtékes munka gyümölcse azonban nem az ő zsebébe pottyán, mert az időközben felszedett adós-

ságok mind elviszik. Mire elszámolja termését, már alig marad valamije. Eppen azért talán nálunk is meg kellene indítani a drágaság elleni háborút, gyorsan, határozottan és eredményesen, úgy ahogy Olaszországban a faszizmus vezére, Benito Mussolini tette.

Az ideje elérkezett. Sok nagyon komoly ok siettetni. Mert akik a magyar ugart járkák, nem hallanak egyebet, mint azt, hogy a tavalyi termés nem úgy ütött be, mint kellett volna. Buza termett ugyan szépen egyes vidékeken, bár a nagy aszály a burgonyát és kukoricát elülte. Most azután a búzával is nagy baj van. Érthetetlen,

Vihar a tengeren.

hogy amikor az ára napról-napra lejjebb megy, amidőn válsága egyre mélyebb pontra csuszik, ugyanakkor a kenyér és a zsemlye ára felfelé száll. Olcsó buza, drága kenyér. Ez ma a helyzet.

És közben állandóan folynak a mentő tárgyalások, a buza ára pedig egyre esik. Hozzájárul ehhez mindenestre az is, hogy az amerikai *Farmer Board* (szövetkezet) már eladatlanul is áthozza búzáját az európai piacokra.

Soha annyi előadás nem volt a buza bajáról, mint ma. Valóságos előadás-lázban szenved ez az ország, amelyek azonban mind csak az elméleti élet terén mozognak, minden gyakorlati eredmény nélkül. Egy külföldi barátom azt mondotta: valóságos előadó-ország lett Magyarország, ahol a sok okos fő tisztán látja a helyzetet és mégis mindig megvárják a katasztrófák bekövetkezését. Mi megelőzzük azokat, nehogy lesujtsanak a népre.

Ugyanígy szomorú a falu népének a helyzete a bortermelés területén. Ez ugyan a tavalyi esztendőben minőségileg elég jó volt. A termelőknél azonban nem sokat segített, mert a tavalyi borok ott fekszenek a bor-pincékben és várják a könyörületet vevőt. Milliárdok hevernek benne. Kereslet azonban nincs. Ami kevés elmeget, annak az árát elviszi a fogyasztási és forgalmi-adó.

A harmadik harctér, ahol a föld népe hősiessé küzd, uthálózatunk. Meglévő utaink rosszak, beomlottak. Megyei és dülőutaink feneketlen sárban ülnek. Tél idején járhatatlanok. Azt olvastuk a napokban, hogy az osztrák autómobilársaság kocsijai tönkrementek országutainkon, pedig azok köves utakon jöttek. Mi lett volna velük, ha egy kicsit beljebb kerülnek a megyei utakra?

Ilyenforma beszéd járja most a falvakban. Nem csoda, mert a sziv bőségből beszél a száj. A magyar falusi sziv most megpróbáltatásokkal van tele, de azért istenadta, erős, sziklaszilárd hitével mégis állja a kemény sarat, hogy kivédje az élet pörölycsapásait. Köteket lehetne írni arról a három millió koldus magyarról, akiknek ajtaján ott dörömböl a fájó szegénység. De ma már nem kivétel a gazda sem, mert akinek nagyobb a földje, nagyobb a gondja is. A kis szántósok nagy gondjai egyre nőnek, úgy ahogy a kódóriások szoktak. Gyorsan és észrevétlenül.

A drágaság hármast frontján harcol tehát a falu népe. A buza, a bor és a járhatatlan utak harcterén. Küzd, verekszik, hogy terményeit el tudja adni. Pedig a drágaság sohasem a föld népének jövedelmez, aki kora reggeltől késő estig harcol a földdel, hogy kikényszerítse belőle mindazt, amire szüksége van. A drágaság egyre nagyobb és a termelő egyre szegényebb lesz. Mert amikor az Isten bőséges áldásával teleszórja a harmatos buzaföldeket, ez már nem a gazdáé, hanem a hitelezőé. A bankoké.

Mind a három fronton a termelő a vesztes. És mindenki a falu népet szidja, amely pedig, mint a barom, úgy dolgozik, hogy megállja helyét.

Pedig a baj másutt van. A falu népe rongyosodik,

mert munkájának hasznát más látja. Neki csak a hulladékok jutnak, mint a szegény Lázároknak a dugsgazdagok asztaláról. Ha ez még sokáig így megy, akkor megáll a falu szívére.

Mert hihetetlen valami, hogy míg a magyar vidék népe olcsón árusít, addig a drágaság egyre nő. Ennek vége ott csattan a faluban, amelynek népe olcsón ad és drágán vesz.

A pótolnivaló mindig nagyobb, a hitel, adósság pedig több; lassanként megmozdul a ház és gazdajavesztett, üres lesz.

Ezeknek a pusztuló és vándoruttra készülő falvaknak nevében kérjük az illetékesek erélyes intézkedését, hogy nyuljanak hóna alá annak a falusi népnek, amely bőven szenved és vérzett a harcukon és most vérzik pántlika-földjein, ahol inszakadtáig küzd az étellel, mert szent hite, hogy neki e földön élni vagy halni kell.

Indítsuk meg tehát a drágaság elleni háborút, de úgy, hogy a magyar falu népe legyen a győztes!

Szekeres László.

A kormányzó nyitja meg az országos mezőgazdasági kiállítást

Ünnepi hangulatu, lázas élet lüktet a március hó 20-án megnyitott XXXIX. országos mezőgazdasági kiállítás színhelyén, a budapesti Pongrác-uti országos tenyész- és haszonállat vásártélepen. A zászlódiszben pompázó kiállítás mintegy varázsütésre kelt alig pár nap alatt a semmiből mozgalmas életre. A borbírálat március 18-án, a tejtermékek bírálata március hó 19-én, az állatok bírálata március hó 20-án délelőtt folyik le. A kiállítást március 20—25-ig tekinthetik meg a látogatók; a ünnepélyes megnyitást március hó 21-én, pénteken délelőtt 10 óra-*kor lesz, amelyet Horthy Miklós kormányzó megjelenésével fog kitüntetni.* A kormányzó Mayer János földmivelségi miniszter és a kiállítás rendezőbizottsága fogja fogadni a nagytöribőn, utána elővezetik a díjazott tenyészállatokat, majd a kormányzó ur megtekinti a kiállítást.

A magyar gazdaságszadalmom ügyszőlővén minden számottevő tagja találkozik az egymásnak a budapesti kiállítás alkalmából. A földbirtokosok, bérlők és gazdatisztek szinte kivétel nélkül felutaznak, a kisebb gazdák és földművesek pedig nagy csoportokban jönnek fel a kiállítás megtekintésére. Rendkívül nagy a külföldi érdeklődése is, különösen a szomszéd államokból. Március 23-án érkezik, mint a magyar kormány vendége, Giacomo Acerbo olasz földmivelségi miniszter kíséretével; meglátogatja ezenkívül a kiállítást Pehr dr. bajor közigazgatási miniszter, elküldi képviselőit a németbírósági földmivelségi és közéleti minisztérium, a román földmivelségi minisztérium, a dalszlovák kormány pedig nyolc tagu tanulmányi és vásárlóbizottságot küld a kiállításra, amely az egyes bánóságok részére fog tenyészállatot beszerezni.

Ezeket a hivatalos látogatásokon kívül még több száz külföldi gazda látogatja meg a kiállítást. Németországból a brandenburgi mezőgazdasági kamara kiküldöttel, Olaszországból különböző mezőgazdasági faszista szervezetek, Ausztriából a tirol mezőgazdasági kamara kiküldöttel jönnek. Erdélyből az Erdélyi Gazdasági Egylet tanulmányi csoportján kívül még több tanulmányi társaság jelezte érkezését, Kassáról a Magyar Nemzeti Párt szervezete, Pozsonyból a Szlovenszói Nagybirtokosok és Bérlők Országos Gazdasági Egyesülete, Zimonyból a Gazdaszövetkezet népesebb küldöttsége várható, Bulgáriából pedig a szófiai Bolgár-Magyar Társaság szervezésében fog mintegy 30—50 tagból álló kiscgazda és földműves tanulmányi csoport érkezni. Ezeket az államokon kívül még Svájcól, Albániából és Lengyelországból is érdeklődés tapasztalható egyesek részéről a kiállítás iránt, amelynek szakszerű értékét előnyösen fogják kiegészíteni a már mult évben is szép sikerrel rendezett lovasmutatványok és fogatelőhajtások. Ezeket március 21—25. napjain délután 1/4 órai kezdettel tartják, március 23-án és 25-én pedig délelőtt is 10 órai kezdettel. A programmon szerepelnek a tatal kiscgazda és levente lovas- és hajtóiskola, a Budapesti Lovasegyesület főiskolai lovasosztálya, a m. kir. állományrendőrség lovasosztálya és a tatal gróf Esterházy-ménes lovasmutatványai. A fogatelőhajtáson résztvesznek: a mezőhegyesi ménesbirtok és a Ludovika Akadémia egy-egy ötősfogata, ezenkívül több négyesfogat és igen sok kettes magánfogat.

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörülés

Angol és solingeni finom acélaru raktár

FLASNER LAJOS késműves és

műközőszáradó

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Köszörülés és javítás olcsó áron. Lányirágépek javítása és elacása.

Videki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül!

A válság-pályázat eredménye.

Mult heti számunkban a válság-pályázat első kérdésére vonatkozó jelentést közöltük, mai számunkban a második kérdésre beérkezett válaszokat ismertetjük.

A pályázat második kérdése így hangzott:

Mi a véleménye, miképpen lehetne segíteni a bajokon?

A falusi nép helyzetének elviselhetetlenségét — mint ismeretes — négy főjelenségre vezették vissza a pályázók. Természetes tehát, hogy legtöbbször e négy jelenség megszüntetését sürgetik. Első helyen állnak az adózási kérdésekkel kapcsolatos kívánságok.

Kívánságok az adózás terén.

A pályázóknak több mint a fele kívánja az adókérdés rendezését; az adók méltányos és arányos elosztását, adócsökkentést, az adónak békeszintre való leszállítását és a mai terményárakhoz igazodó megállapítását. Sürgetik továbbá az adóhalasztást, részletfizetést, vagy a mai évnegyedes adófizetési rendszer helyett az őszi adófizetés életbeléptetését és az adórendszer teljes egyszerűsítését, még pedig úgy, hogy a föld holdja csak egyetlen adóemmel terheltesse meg. Többen óhajtják az állami és megyei, illetőleg községi adók között fennálló kirívó és viszsztatást keltő aránytalanság megszüntetését. Egyik bihar-derecskei pályázó példával is szolgál. 15½ kat. hold tanya és 1900 négyszögöl szőlő után 67 pengő 71 fillért fizet az államnak, többi fizetnivalója 320 pengő 38 fillér.

Sokan szót emelnek a közmunkavállalás és a megyei utadók leszállítása, vagy az előbbi eltörlése, a jóságjárlatadó módosítása, végül a forgalmiadó teljes megszüntetése mellett. Több pályázó kívánja a késedelmi kamatok leszállítását és olyanirányú rendelkezés kiadását, mely szerint az adó iránti zálogolást és végrehajtást ne gyakorolhassanak a hatóságok az eszeteendő végéig. Egy pályázó felveti a háború alatt felmentettek, egy másik pedig a családtalan férfiak megadóztatását.

A terményárak esésének meggátolása.

A pályázóknak háromnegyed része az állami gabonaközraktári intézmény kiépítését és valamennyi termény értékesítésének akár hatóságai, akár gazdasági intézmények szervezését sürgeti. Ezzel a kívánsággal kapcsolatos az az óhaj, hogy a gazdasági intézmények, továbbá a fogyasztó- és termelőszövetkezetek fokozott tevékenységet fejtsenek ki, számuk szaporíttassék és munkájukban erőteljes támogatást találjanak az államhatalom részéről.

Több pályázó a szőlő- és gyümölcsállításhoz kedvezményes tarifát sürget, akkor, amikor — írják — mindenféle kiállításra ötpenszázalékos kedvezményt adnak. Sokan általánosságban kívánják a termények alacsony vasúti díjszabását.

Egy pályázó a költséges gabonátárházak helyett csak a gabonakészletek összeírását és a gazda magtárában való tárolását ajánlja addig, amíg megfelelő értékesítésre sor kerülhet.

Ide sorolhatjuk a lánckereskedelem kiküszöbölésére irányuló sürű kívánságokat. A közvetítőhad beékelődésének súlyát a gazda tudnivaló, akkor is érzi, ha elad és akkor is, ha vesz valamit. Néhányan felvetik azt a gondolatot, hogy a kisemberek szövetkezeti szervei számára meg kell könnyíteni a kivételt. Sokan sürgetik a gabonátárszövetkezetek megrendszabályozását. Több pályázó annak a kívánságának ad kifejezést, hogy adjanak szabadságot az árak megállapításánál, tehát ne a hatóságok

közvegyek szabják meg a piaci árakat. Sokan élesen állást foglalnak a külföldi mezőgazdasági termények behozatala ellen. Többször is hangsúlyozzák, hogy a szövetkezetek a vásárlók érdekeit fokozottabb mértékben tartásuk szem előtt és olcsón árusítsanak.

Hitel!

A pályázók legnagyobb része a helyzet orvoslását a hitelkérdés megoldásában látja. Erőteljes szavakkal sürgetik az állami, hosszulejáratu, olcsó kamatozású, törlesztéses mezőgazdasági kölcsön életrehívását az eladódott gazdák megmentésére. Akad olyan pályázó is, aki kamatmentes kölcsönt kíván, egy másik pedig kamatmérésülést kormányrendelet útján. Néhányan felvetik azt az ötletet, hogy a kölcsön folyósítása céljából külön bankot alapítsanak a kormány, mások a hitel-szövetkezetekben látják a lebonyolítás helyes szervét. A hosszulejáratu kölcsöntől függetlenül több pályázó hangsúlyozza a hitel-szövetkezetek erőteljes támogatásának szükségességét, sőt egy pályázó azt kívánja, hogy minden kisbirtokost a hitel-szövetkezetek kötelező tagjává kell tenni.

A hitelkérdéssel kapcsolatos kívánságok közé sorolhatjuk a bankok tulkapásainak megszüntetésére, az uzsora letörésére és a zöldhiteluzsora megszüntetésére irányuló óhajokat. Többször hangsúlyozzák annak a szükségességét, hogy a Nemzeti Bank közvetlenül nyújtson a gazdáknak hitelt.

Egyik pályázó törvényes intézkedést sürget a megmondatlan, könnyelmű adósságinálás ellen; a másik azt ajánlja, hogy járásokként alakuljon egy bizottság, mely igazságos módon állapítsa meg mindenkinek teherbíróképességét. Egy harmadik pályázó pedig törvényt hozna arról, hogy vagyonának felére senki se vehessen fel kölcsönt és ezt a részt el ne adhassa, mert az örökösök érdekeit csak így lehetne megvédeni.

Olcsóbb iparcikket!

Ebben a pontban a pályázók valamennyien megegyeznek, bár homlokegyenest ellenkező kívánságokat is hangoztatnak. Egy részük kizárni, vagy legalább is korlátozni akarja a külföldi iparcikk behozatalát, mások pedig az ipari vámk módosítását sürgetik. Sokan kívánják a nyersanyagok (kender, gyapjú, bőr stb.) itthon való feldolgozását, a magyar ipari termékek népszerűsítését és a luxuscikkek mellőzését. Állandóan visszatérő követelés azonban, hogy az iparcikk árát arányosan kell a mezőgazdasági termények árával.

Az iparcikk minőségének emelésére is utalnak a pályázók. Egyikük a következőket írja: „Nem szabad beengedni olyan szövetet, mely ragyog mint a gyémánt és egyszeri használat után széthullik. Ha pedig belföldi áru, nem szabad gyártatni.”

A kartellek elleni hangulat igen éles; sokan követelik a kereskedők tehetetlensége ellen emelnek szót, sőt egyik pályázó azt ajánlja: törvényesen e kell rendelni, hogy a kereskedők csak tíz százalékos haszonnal dolgozhassanak és kötelezőleg be kell hozni a szabott ár rendszerét.

Néhányan azt kívánják, hogy a falusi munkásság ruházatkódását az állam vegye kezébe. Páran sürgetik, hogy az állami műtrágyagyár szállítsa le a szuperfoszfát árát.

Takarékosság és tisztviselőkérdés.

A pályázók tekintélyes hányada az állami és társadalmi életben, az állami, megyei és községi beruházások terén messze-menő takarékoságot hirdet és azt kívánja, hogy ne fordítsanak

Ki mint vet, úgy arat!

**Mauthner-magnál
jobbat sehol sem kaphat!**

MAUTHNER ÖDÖN
magtermelő és magkereskedelmi rt.

Központ: **Budapest, VII., Rottenbiller-utca 33.**

Ujonnan átalakított és megnagyobbított belvárosi eladási helye a Ferencrendi templommal szemben:

Kossuth Lajos-u. 4

Varsányi legények a templom előtt.

örösi összegeket nélkülözhető művelődési célokra és emlékünnepek rendezésére, hanem ezekkel az összegekkel is nyuljanak a kisemberek hóna alá.

A jómódu nyugdíjas tisztviselők nyugdíjának megvonását, vagy leszállítását; nyugdíj helyett végkielégítést; az állás-halmozás megszüntetését; a tisztviselők létszámának csökkentését és a szolgálati idő fekelését; a mai terményárakhoz igazodó tisztviselői fizetést és hasonlóan megállapított díjtételeket kívánják a pályázók. Akadnak, akik időről-Időre történő választással töltenék be a köztisztviselői állásokat, mások pedig a közigazgatási tisztviselők államosítását ajánlják. Többen azt az óhajukat fejezik ki, hogy a kedvezményes vasúti utazást szüntessék meg.

Értekes, hogy az országgyűlési képviselők számát többen sokallják, mások pedig azt kívánják, hogy a képviselők engedjék el fizetésük felét.

Néhány pályázó sürgeti a zsoldos-hadsereg megszüntetését. Többen határt kívánnak szabni az intellektuális (értelmiségi) pályák elé. „Meg kell akadályozni, — írja egyik pályázó — hogy minden szegényember fia urnak kívánczozzék. Ezekből lesz a kommunizmus melegágya.“

Ide sorolhatjuk azokat a kívánásokat is, melyeket a hatóságokkal szemben támasztanak a pályázók. A hatóságok részéről meghallgatást, jóindulatot, jóakaratot, becsülést, az ügyek gyors elintézését kívánják. „A hatóságok a büntetések kiszabásánál ne legyenek olyan hirtelenkezők, mert nincs elkeserítőbb annál — írják — ha egy esekélyebb jelentőségű rendelet be nem tartásáért pénzbüntetéssel sújtják az embert.“ Mások azt sürgetik, hogy a tisztviselők a hivatalos órák alatt mindenkinek rendelkezésére álljanak, a szegényeknek díjmentesen és minden faluban kifüggesztessék a munkadíj-szabályzat. Végül egy pályázó azt kívánja, hogy a bíróságok maguk hajtsák be a költéseket, mert az ügyvédek megkiszorozták.

Termelés és szakoktatás.

Jellemző és örvendetes jelenség, hogy a pályázók nagyszámú hangsúlyozza a mezőgazdasági szaktudás fokozásának, a földművelőnép iskoláztatásának szükségességét és általában érzik a termelésre összefüggő kérdések nagy fontosságát. Ezen a téren a következő kívánások merülnek fel: falusi előadások szervezése vándortanítók révén; a műtrágyázás, istállótrágyázás népszerűsítése; sok és jó könyvet a falvakba; az ipari növények termelésének felkarolása; „a növényi kártervek ellen nemcsak rendeltetést kell hozni, hanem azokat végre is kell hajtani“ — írja egy hetvenéves csongrádi gazda; a falvak nagymérvű kulturális fejlesztése; a gyümölcs-termelés fokozása; mintagazdaságok létesítése; gazdasági ismeretek tanítása az elemi iskolában; a földművelőnép általános szellemi és gazdasági oktatása; a birtoktestek széttagoltságának megszüntetése; az állattartó gazdáknak több leghöz való juttatása és a szőrök fokozatos megszüntetése.

Egyéb kívánások.

Egy-egy pályázó munkaalkalmak megteremtését; a napszám-bérek emelését; a megőregedett, megrokkant földmívelők biztosítását; az egyházi földbirtokoknak a gazdák kezére való

juttatását; a napszám-bérek egységes megállapítását; valamennyi biztosítási ágazat államosítását sürgeti. Akad olyan pályázó, aki azt kívánja, hogy építsenek a nagybirtokosok gyárakat, hogy a munkanélküli mezőgazdasági munkásság kenyérhez jusson. Néhány pályázó a rokkantkérdés rendezését kívánja, közülük egy olyan módon, hogy a rokkantállományba ne tartozzék csak nincstelen és csak ötvenszázalékosító felfelé. Több pályázó a vadkárok rendezését óhajtja. Mások ingyenes iskolát, továbbá okos és jó törvényeket sürgetnek. Egy pályázó az italmérőhelyek szombat estétől hétfő reggelig való bezárását kívánja, mert sok pénz fogy el ott, melyet szükségletek kielégítésére lehetne fordítani.

A földművelőnép hangulata.

Valamennyi pályázó munkájából kicsendül a sóvárgó kívánság, hogy az államhatalom az eddignél erősebb támogatásban részesítse a gazdákat. Ugyanígy valamennyien sürgetik a gazdaságszervezését. „A vaskalapos magyarokat meggyőzni sok beszéddel és példával, egy táborba tömöríteni őket és akkor menne minden, mint a karikacsapás“ — írja egy szegedi gazda. „Ha a földművelőnép összetart, mint a jó kenderből font kötél, akkor boldogulni tudna“ — írja egy dunaremetei gazdaifju. Mások Kossuth eszméinek megvalósítását kívánják. Ismét mások a keresztény hitben, a felebaráti szeretetben, a rang- és személykülönbség nélküli kölcsönös megbecsülésben látják a bajok orvosságát. „Találja meg végre egymást ur és földművelő, becsülja meg egymást“ — kívánja egy bátmonostori gazdálkodó. — „Ne legyenek az országban urak, csak igavonó polgárok“ — ezt hangoztatja egy szabadszállási gazda. Mások annak a fontosságát hangsúlyozzák, hogy el kell oszlatni a gazdák ellen táplált ellenszenvet. Evv tizenöttesztendő kaposzent-benedeki gazdaifju pedig így fejezi be a második kérdésre adott választát:

„Mindenfélől azt hallom, hogy békében jobb volt minden. Tehát békére van szükségünk. Ha szépen nem, akkor „csunyán“, de vissza kell venni az elfoglalt területet.“

A pályázat harmadik kérdéséről szóló jelentést a következő számban tesszük közzé.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József“ keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József-víz remek természetalkotta hashajtó.

Építési és tervezési munkákban

feltétlenül forduljon irodámhoz ajánlattételre.

Izlés, csinosság, szépség, praktikus, olcsó megoldással a környék legszébb épületét fogja kapni.

„Építetők tanácsadója“

című könyvemet P 5. — utánvét mellett bárkinek megküldöm

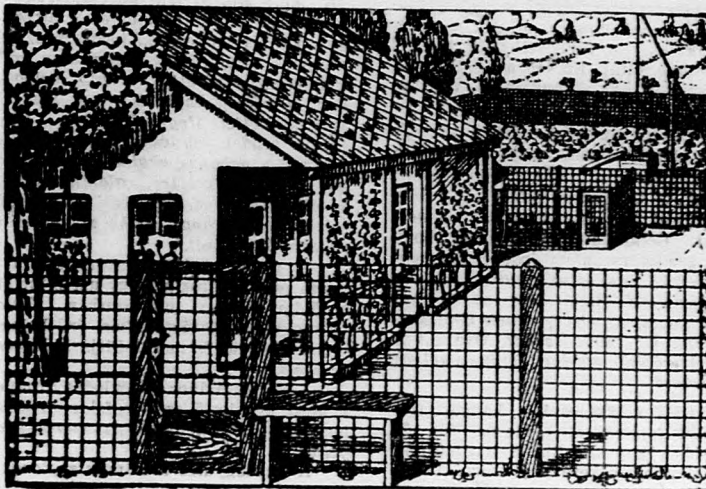
Építési kölcsönöket szerzek.

ERTL VIKTOR
építészmérnök

Budapest, Erzsébet-körút 2. II. 16.

Rendes a házatája, ha **HAIDEKKER HUNGÁRIA**-fonattal keríti be.

Igen alkalmas lakóházak, belsőségek, udvarok, szőlők kerítésére.

Okvetlenül kérje képes árjegyzékünket, amit szívesen küldünk ingyen!

Egyedüli gyártója:

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronymű-, vasbutor és láncgyár

BUDAPEST, Ullői-ut 48 27.

Nagyjelentőségű gazdagülés volt Magyaróváron.

A határozati javaslat a gabonaárak emelését, a spekuláció megfékezését, a közterhek arányosítását és a hitelkérdés megoldását sürgeti.

A mosonmegyei kisgazdák március hó 9-én, vasárnap, szerkesztő gyűlésre jöttek össze Magyaróváron, hogy megbeszéljék kívánságukat, bajaikat a képviselőkkel, akiket ebből az alkalomból meghívtak. A városba tömegesen érkeztek a gazdák, kocsin, vonaton és gyalogszerrel. A délelőtti gyorsan érkezett le **Darányi Kálmán** miniszterelnökségi államtitkár, **Pesthy Pál**, az Egységspárt elnöke, **Rubinek Sándor**, **Marschall Ferenc**, sokorópátkai **Szabó István**, dukai **Takács Géza**, **Krisztián Imre** és **Frühwirth Mátyas**. A pályaudvaron **Wachtler István** és **Pintér László** képviselők, **Ormány János** gazdasági főtanácsos, valamint a város vezetősége várta az érkezőket, élén **Koppi Pál** városbíróval, aki meleg szavakkal üdvözölte az érkező képviselőket. Az üdvözlő szavakra **Darányi Kálmán** miniszterelnökségi államtitkár válaszolt, majd a képviselőket hosszú kocsirovitára a **Fehérlő-szállóba**, melynek nagytermét tíz órára már zsumfolásig megtöltötték az érdeklődő gazdák. Mosonmegye minden községét számos gazda képviselte. Ott láttuk **Feketeerdő**, **Mezősér**, **Sárjenyősziget**, **Dorbogáz**, **Cikolásziget**, **Kodak**, **Arak**, **Püski**, **Zseli**, **Bezenye** gazdatársadalmának színelővét.

A gyűlést **Rigó Vilmos** gazda nyitotta meg, majd **Darányi Kálmán** miniszterelnökségi államtitkár szólalt fel és képviselőtársai nyevében megköszönte az üdvözlést. A gyűlés után **Szonitágh** Jenő nyugalmazott főispánt választotta meg elnökül, aki az elnöki széket elfoglalva, hangsúlyozta, hogy a cél, amelyért összegyűltek, a **megyei gazdatársadalom megszervezése**. **Toma** csek **István** köszöntötte ezután német nyelven a vendégeket, majd a kisgazdatársadalom panaszával foglalkozva, az **alacsony gabonaárakról és a magas adóterhekről** szólt. Hangsúlyozta, hogy a gazdatársadalom a kormánytól várja az árak szabályozását, meg a búzaspekuláció megakadályozását. **Szalai Flórián** kisgazda után, aki beszédében a **vasúti személytarifa emelését** kifogásolta és a **vármegyei négyüzemláncos utadó törlesztését** kérte, sokorópátkai **Szabó István** szólalt fel, rámutatva arra, hogy termelésünket a világpiac kívánalmához kell igazítani. Remélhető, hogy a hágai egyezmény következtében hitelviszonyaink megjavulnak. Helyesnek tartanánk, ha a kormány kivonná a forgalomból a gabonafeleslegeket.

Ezután **Pesthy Pál** nyugalmazott igazságügyminiszter az **Egységspárt** üdvözlését talmácsolta, majd az időszzerű kérdések taglalására tért át.

— Világversenyben vagyunk, — mondotta — amely nyomja a magyar mezőgazdaságot. Szomszédaink elzárják előlünk határait. A hágai megegyezéssel azonban megszűnik az a politikai légkör, amely eddig körülvette országunkat az utóállamok részéről. Most arra kell törekednünk, hogy megváltoztassuk azokat a súlyos kereskedelmi szerződéseinket, amelyek árunk kivetelét eddig megakadályozták.

— A kormány a gyufakölesönből visszamaradó negyvenhétmillió pengőt kizárólag a mezőgazdaság megsegítésére fordítja. Az eddigi tervek szerint az összeg felével megszabadítják a gazdatársadalmat a túlmagas, tíz százalékon felüli kamatozású kölcsönöktől és tíz százalékon aluli kamatozású kölcsönökre váltják át. Az összeg második felét pedig más módon juttatja a kormány birtokviszársági célokra a kisgazdatársadalom rendelkezésére. Egyszerre tehát két célt érünk el: földhözjuttatjuk a gazdatársadalmat és tehermentesítjük adósságától a földbirtokososztályt.

Ezután **Drobilics Ernő** dr. szólalt fel, hangsúlyozva, hogy a mosonvármegyei gazdatársadalom szervezkedése nem politikai mozgalom. A nagy adóhátralékok leszállítását kérte, majd sürgette a földbirtokreform végleges megoldását. **Rigó Vilmos** kisgazda beszédében szintén hangoztatta, hogy a szervezkedés nem irányul egyetlen társadalmi osztály ellen sem és az sem törekvése a gazdatársadalomnak, hogy ellenzéki álláspontra helyezkedjék. A kisgazdák nem kívánnak mást, csak azt, hogy verejtékes munkájuknak gyümölcsét lássák. Nagy az aránytalanság a mezőgazdasági termékek és az iparcikkek ára között, a gabonáir zuhanását ugyanis nem követte az ipari cikkek olcsóbbodása.

Ezután **Marschall Ferenc** országgyűlési képviselő lépett a szónoki emelvényre s azt hangoztatta, hogy erőteljes agrárpolitika bevezetésére van szükség. Bár tagadhatatlan, hogy a

mezőgazdasági kultúra óriási léptekkel halad előre nálunk is, mégis szegények vagyunk, mert olesón adunk el és ipari cikketek drágán vásárolunk. Mi gazdák nem tudunk áratok diktálni, mint a kartellek, a tőzsde is kihasznál bennünket s ezért szigorú intézkedéseket kell tenni a kartellek és a tőzsde ellen. A legfontosabb ma, hogy mindent alárendeljünk a mezőgazdaságnak, mert az egész ország s annak minden polgára a mezőgazdaságból él. Sokan vannak, akik a türelmetlenség tüzenél akarják a maguk pecsenyéjét megsütni. Ezeket ne hallgassák meg és ne induljanak utánuk, mert aki utánuk indul, veszélyt hoz magára és az egész országra.

Frühwirth Mátyas a kereszténygazdasági párt üdvözlését tolmácsolta. Wachtler István arról beszélt, hogy a mezőgazdaság súlyos helyzetén csak a gazdatársadalom szervezkedésével segíthetünk.

Krisztián Imre felszólalásában fegyelmességre és önmérsékletre intette a szülőket. Gondoljanak csak arra, hogy milyen sokat tett a falu s a gazdatársadalom érdekében nagyatádi Szabó István, Bethlen István gróf és az Egységspárt az utolsó esztendőben. Nem szabad elfelejteni, hogy az európai államok közül a legtöbb áttért az önellátásra, minek következtében kevesebbet exportálhatunk ma, mint azelőtt. Óva int a radikális (túlzó) gondolatok felvetésétől, amelyek nagy és súlyos veszedelmet jelentenek az országra.

Pintér László a szervezkedés szükségességét hangoztatta. Ma az agrárvetetőnek nincs kire támaszkodnia. Ha egy fát rászél, az gyökerével mélyebben kapaszkodik. A gazdatársadalomnak is erősebben kell állania gyökerével a hazai talaj-

ban, mert a szél mostanában nagyon rázza a fáját. Ezután indítványára a gazdaggyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely kimondja, hogy a mezőgazdaság helyzetének javítása érdekében mulhatatlanul szükséges, hogy a kormány szükségprogramot dolgozzon ki s ennek keretében keresse annak módját, hogy miként lehetne elsősorban a tarthatatlan gabonadrukat minél hamarabb megfelelő nővára (árszintre) emelni. Mivel ez a kérdés gyökerében nemzetközi jelenség, a nagygyűlés szükségesnek tartja, hogy a kormány addig is, míg nemzetközi vonatkozásában javulás várható, helpolitikailag tegyen meg mindent a válság enyhítésére. A közterheket arányosítani kell a mai helyzettel. Meg kell oldani a magas kamatozású hosszú lejáratú hitelek kérdését. A gazdaggyűlés felhívja a kormány figyelmét a gabonaspéküldői megakadályozásának elodázhatatlanságára, valamint a közösi háztartások rendezésének sürgösségére és kéri a földreform során földhöz jutottak földvetelárának újabb megállapítását és a kartellek megrendszabályozását.

A gazdaggyűlés a határozati javaslatot egyhangúlag elfogadta és elhatározta, hogy azt eljuttatja a miniszterelnökhöz és a földművelésügyi miniszterhez. Kimondották ezután, hogy a vármegye gazdatársaitalma érdekeinek előmozdítására egy táborba tömörül és megalakítja a Moson-vármegyei gazdák szövetségét.

Végül általános érdeklődés közepette Szabó Sándor országgyűlési képviselő szólalt fel s arra kérte a gazdatársadalmat, hogy ne riadjon vissza a szervezkedés munkájának nehézségeitől.

A gazdaggyűlés a Himmusz eléneklésével ért véget.

Száz új mezőgazdasági szeszgyárat állít fel a pénzügyminiszter.

Az Egységspárt március hó 13-án, csütörtökön értekezletet tartott, melyen elsőnek Erdélyi Aladár foglalkozott a szesztermelés kérdésével és azt hangoztatta, hogy mivel harmincezer vagyon burgonyának nem tudunk piacot találni, a szesztermelés átszervezésével kell megpróbálni a válság enyhítését és a burgonya iránti kereslet megélénkítését. Éles bírálat tárgyává tette azt a ténny, hogy az ipari szeszgyárak melaszt használnak a gyártás céljaira és ezt a nyersanyagot majdnem kizárólag külföldről hozzák. Szóváltette ezután a szeszfőzők kérdéséről is és hangoztatta, hogy a szeszfőző gazdákat különböző szabálytalanságokkal zaklatják és elveszik a kedvüket a szeszfőzéstől. Végül kérte a pénzügyminisztert, hogy állítsa vissza a mezőgazdasági szeszgyárak kedvezményeit, fejlessze vissza az idők folyamán az ipari szeszgyárakat és gondoskodjék róla, hogy a gazdák zaklatása megszűnjék.

Csizmadia András a legújabb szeszforgalmi rendeletek végrehajtása körül tapasztalható visszasságokat tette szóvá, hangoztatta, hogy egyes hatósági közegek az italméretet arra akarják rábírní, hogy a gazdától ne vásároljanak szeszt.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter felszólalásában hangsúlyozta, hogy a szesztermelés ügye megérett a reformra (újításra). Ezt úgy képzeljük el, hogy kidomborodjék az az elgondolás, hogy a szesztermelés első sorban mezőgazdasági iparág. A törvényjavaslat tervezete már ki is van dolgozva és az egyes érdekeltségekkel megkezdődtek a tárgyalások a kérdés szabályozásáról. Tekintetbe kell venni, hogy az 1921. évi törvény kimondotta, hogy az ipari szeszgyárak a termelési keret egyharmad része, a mezőgazdaságiaké a kétharmad része. Ha most a törzskereten felül ötkeretet állapít meg a pénzügyi kormány, ezt is mindig ugyanebben az arányban osztja ki. A leghatározottabban kijelentem, hogy ebben az esztendőben külföldről nem hoztak be vámmentesen, vagy pedig vámkedvezménytel melaszt. Nem lehet azt állítani, hogy az ipari szeszgyárak a szesz kifőzésénél nem használják fel mezőgazdasági ter-

mékeket, mert hiszen végeredményben a melasz is mezőgazdasági termék.

A mezőgazdasági szeszgyárak már régen követelik annak az állapotnak a helyreállítását, hogy különböző gyára legyen az ipari és a mezőgazdasági szesznek. Ezeket a kérdéseket a különböző érdekeltségek meghallgatása után kívánja megoldani. Igyekezik a szerzett jogokat megvédeni, másrészt azonban új mezőgazdasági gyárakat kíván létesíteni. Körülbelül száz új szeszgyár felállításáról van szó. Ez természetesen csak fokozatosan történhetik. Az a terve, hogy évenként körülbelül husz-huszonöt új szeszgyárat létesít. Lehetővé kell tenni, hogy a szeszgyárakat oda helyezték, ahol a tulajdonos földje van, vagy pedig a kontingenst megfelelő kárpótlás ellenében oda kell adni olyannak, aki a szeszgyárakat hasznosítani tudja. azonban nem vállalkozhatik, hogy a szeszgyárakat egyszerűen elvegye a tulajdonosoktól, mert vannak sokan, akik saját hábjukon kívül jutottak abba a helyzetbe, hogy a szeszgyárat nem tudják kellően kihasználni. Azelőtt kontingens és ex-kontingens szesz volt. A kettő között az volt a különbség, hogy az egyiknél magasabb volt az adótétel, mint a másiknál. Ezt kívánja alapul venni az új árat megállapításánál, még pedig úgy, hogy a törzskontingens átlag ára mellett legyen egy másik átlag ár is, amely csak éppen fedezi a költségeket és csak kis nyereségeket hoz. Ha az ipari szeszgyárak exportra kívánnak termelni, ám termeljenek és ha a mezőgazdasági szeszgyárak egyéb termékeket akarnak kifőzni, azt is megtehetik, de csak úgy, hogy ezért a szeszért kisebb árat kapnak. Ezzel különbség áll be a mezőgazdasági és az ipari szesznek az ára között is, anélkül, hogy valamely jogot elvettek volna.

A szeszgyárakat a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg egyrészt a nagyobb földbirtokosoknak, másrészt pedig, mint szövetségi szeszgyárakat, kisebb birtokosoknak kívánja adni. Úgy tervezik, hogy ezeket a szövetségi szeszgyárakat a tejrésztelők központok helyén állítsák fel.

Már 10 pengőért

Őn is hallgathatja a rádiót bármilyen messze is lakik a leadó állomástól, ha megvásárolja a

PALLAPHON
készüléket, teljes felszereléssel
10 pengőért

kristálydetektoros
(készülék, fejhallgató, 67 mtr.
antenna, levezető huzal stb.)

PALACE RÁDIÓ
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 47. sz.
Tessék a címre ügyelni
Kérjen árjegyzéket!

Ugyanezek a helyeken akarja megvalósítani a *hussértés-tenyésztést és a szarvasmarhatenyésztést*. A szövetkezeti szeszgyárakat négyszáz hektoliteres szesz termelésére rendeznék be. A szarvasmarha- és húsértészetnek tehát megvolnának a kellő előfeltételei. Az említett módon érjük el azt, hogy megfelelően megoldjuk egyidőben az *élelmet, a tejet, a burgonyát és a rozs értékesítését*. Végül utalt arra, hogy a gyümölcseszterilizáló felállításának köszönhető az, hogy a *gyümölcseszterilizáló hektoliterfokokként 4 pengő 60 fillér ára van*. Ilyen magas a gyümölcseszterilizáló ára azelőtt nem volt, az emelkedés a gyümölcseszterilizáló felállításának köszönhető. Azzal a tervvel foglalkozik, hogy azokat a gazdákat, akik egymással társulva, szövetkezeti uton kívánják termelt szeszmenyiségüket értékesíteni, az *adófizetés terén olyan kedvezményben részesíti, amely megfelel a mezőgazdasági szesztermelők szabad raktárak részén élvezett adóhalasztásának*. A Csizmadia András által említett esetben vizsgálatot indít, mert itt nyilvánvaló visszaélésről van szó.

Ezután Klein Antal arra kérte a pénzügyminisztert, hogy a nagymennyiségű eladatlan burgonyakészletekre való tekintet-

Hegedű cselló, nagybőgő, fuvola, klarinét, tőrgató, rézfúvók, jazzhangszerek, harmonikák, gramofonok

legolcsóbb gyári beszerzési forrása!

Ingyen írárijegyzék!

MEINEL ÉS HEROLD hangszergyár

Budapest, IX 462. Üllői-ut 19. sz.

tel a jövő évi szesztermelés keretének terhére 50 százalékos szesz kifőzését engedélyezze, kizárólag burgonyából. Wekerle Sándor pénzügyminiszter bejelentette, hogy már rendeletet adott ki ebben az értelemben. A szeszgyárak jövő évi keretük terhére 50 százalékos erejéig szeszt főzhetnek burgonyából. Ennek az intézkedésnek következményeként máris 30 százalékkal emelkedett Szabolcsmegyében a burgonya ára.

Az értekezlet a pénzügyminiszter választását tudomásul vette.

Száznyolcvan millió pengőt kíván a kormány mezőgazdasági hitelre és parcellázásokra fordítani

Az *Egységspárt* agrárblokkja Rubinek István elnökével március hó 14-én, pénteken értekezletet tartott, amelyen a *svéd kölcsön utolsó részletének felhasználása* kérdésével foglalkozott.

Marschall Ferenc utalt arra, hogy a mezőgazdaság példátlanul nehéz hitelhelyzete egyre súlyosabb helyzetet teremt. Főleg a rövidlejáratú kölcsönök hatnak rendkívül békítőan a gazdasági életre, részben a magas kamatozás miatt, részben pedig azért, mert az ugynevezett váltónyargalás teljesen bizonytalanná teszi a gazdaságok egzisztenciáját (létalapját). A rövidlejáratú kölcsönöknek erős megduzzadása készítette a pénzügyminisztert arra, hogy kilátásba helyezze a svéd kölcsön harmadik részletének, mintegy *hatvan millió pengőnek* „*rövid-hosszu lejáratú*” kölcsön alakjában való rendelkezésre bocsátását. Miután ezzel az eredeti elgondolással szemben újabb más tervek kerültek nyilvánosságra, kérte a pénzügyminisztert, mi készítette a kormányzatot arra, hogy a rendelkezésre álló

összeget új célok beállításával megossza. Bármilyen megoldás kerül előtérbe, *biztosítani kell az egyenlő elbánást*.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter kijelentette, hogy az a terve, hogy a svéd kölcsön harmadik részletét legalább százhuszmillió exporthitellet kiegészíti, *aminek felvételére alapos reménye van a kormánynak*. Az így rendelkezésre álló összeget kívánja egyrészt a *súlyos kamatozású függőkölcsönök konvertálására fordítani*, másrészt ebből kívánja alátámasztani pénzügyileg a kormányzat ismeretes birtokpolitikai elgondolását. Rendkívüli jelentőséget tulajdonít egy egészséges birtokpolitika megvalósításának, mert erre a földreform befejezése után feltétlen szükség van. Csak az a helyes birtokpolitika, ahol nincs kényszer sem az eladásra, sem a vételre. Magáévá teszi az agrárblokknak azt a felfogását, hogy az *egész vonalon biztosítani kell az egyenlő elbánást és ki kell zárni annak lehetőségét, hogy az esetleges parcellázásoknál a protekcionizmus érvényesüljön*. Csak ott segítené elő a parcellázást,

A derecskei népkör vezetősége és tagjai.

Középen: Cseh Sándor elnök, Vida Gábor alelnök, Csizmadia Lajos titkár, Török János háznagy, Arany József könyvtáros, Benedek Sándor pénztáros.

ahol a jelentkező eladó mellett megfelelő biztosítékkal rendelkező kisemberek vannak. Természetesen nem az állam viszi majd keresztül a parcellázást, hanem azok az intézetek, amelyek azt altruisztikus alapon saját felelősségükre állami ellenőrzés mellett lebonyolítani hajlandók. A kormányának elhatározott szándéka az is, hogy a ma rendkívül elesett kisiparos osztályt *mintegy tizmillió pengő hitellel szintén megsegíti.*

Előadás a magyar szövetkezeti mozgalomról

Wanke Gusztáv, az OKH elnöki osztályának főnöke, a Szövetkezeti Szemle előadásában, Budapesten, az OMGE ülés-teremben, március hó 11-én a *szövetkezeti mozgalomról és a mozgalom jövővi feladatairól* tartott nagyszabású előadást. Kifejtette, hogy a szövetkezeti mozgalom a szövetkezeti oktatás problémáján (kértésén) fordul meg, mert ennek a feladata az, hogy a nagy és kis szövetkezeteknek, valamint a központi intézményeknek megfelelő gárdát neveljen. Ezért a szövetkezeti oktatásnak ki kell egészítenie az általános oktatást és olyan értelemben kell annak folytania, hogy a szövetkezetekben gyakorlati alapon dolgozó tisztviselőket fejlessze tovább. Külföldön e tekintetben a szervezkedés már igen messze haladt. Viszont a nevelés nem elegendő, hanem a szövetkezeti tisztviselői karnak megfelelő javadalmazásáról is gondoskodni kell, hogy ez állandó és biztos életpályát adjon a fiatal nemzedéknek. Fontos ezenkívül a szövetkezeti propaganda (a szövetkezeti gondolat népszerűsítése) és a szövetkezeti statisztika. A polgári központosítást és a falusi lakosság körében szövetkezeti közvéleményt kell teremteni. A magyar falvak és városok népe meggyőződhetett már arról, hogy a kis egzisztenciáknak csak a szövetkezeti tömörülés ad elég erőt ahhoz, hogy a gazdasági harcban helyüket megállják. A mozgalom súlypontját éppen ezért a falvakba és a kisvárosokba kell tenni, mert egyébként a mozgalom gyökértelen lesz. A szövetkezeti tökéletes megvalósulását a szövetkezeti bank szolgálhatja, amelyre szükség van. A mozgalom feladata tehát a nemes értelemben vett vállalkozó szellem megteremtése, a szervezkedés folytatása, függetlenség az állammal szemben, az önszegély elvének érvényesítése, altruista és anyagiasságtól mentes szellem meghonosítása.

Az előadást, amelyet a nagyszámú közönség igen nagy tetszéssel fogadott, Schandl Károly ny. államtitkár vezette be.

Kommunistákat fogtak a fővárosban

Alig mult el a március 6-ikára tervezett vörösnap, máris újabb kommunista mozgalom foglalkoztatta a rendőrséget. A budapesti főkapitányság kommunisztagyannal üzemeltetése miatt előzetes letartóztatásba helyezte Révész József dr. budapesti ügyvédet *s vele együtt tizenkét más kommunistát.* A főkapitányság politikai főcsoportja megtudta, hogy Révész József ügyvéd, aki az utóbbi időben több kommunista bűnöst védett, összeköttetést tartott fenn a vörös szervezetekkel, amelyek a letartóztatott kommunisták anyagi segélyezését intézik moszkvai pénzen. A megindított vizsgálat igazolta a gyanút, s a rendőrség a beszerzett bizonyítékok alapján előállította Révészt a főkapitányságra. A letartóztatott kommunisták a budapesti sejt-szervezkedésben szerepeltek s rópiratok szerkesztésében és terjesztésében vettek részt. Az elfogott kommunistákat az ügyvédség fogházába szállították.

A főkapitányság megállapította, hogy Révész József a *Rote Hilfe* (Vörös-Szegély) nevű berlini kommunista szervezettel tartott fenn állandó összeköttetést. A szervezet abból a célból alakult, hogy a berlini kommunista központ a szervezeten keresztül segélyezze a külföldön letartóztatott kommunistákat és azok hozzátartozóit. A Rote Hilfe azonban az utóbbi időben nemcsak a letartóztatott kommunisták családait tartotta el, hanem a *külföldi propagandát is ellátta szovjetpénzzel.* A német birodalmi főügyvédség az egyik tavaly hozott végzésében kimondotta, hogy a Rote Hilfe harcos kommunista szervezet s aki ezzel összeköttetésben áll, az állami rend felforgatására törekszik.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház március hó 11-iki, keddi ülésén a fővárosi törvényjavaslat részletes vitáját folytatták, majd *Sigay Antal* gróf azt indítványozta, hogy a Ház elnöksége a *délfranciaországi árvíz fölötti érzett részvételt kellő módon juttassa kifejezésre.* Emlékeztetett arra, hogy a szeptemberi árvíz idején Franciaország hasonlóan cselekedett, sőt tekintélyes összeget juttatott a magyar árvízkarosultaknak.

A március hó 12-iki, szerdai ülésén a fővárosi javaslat vitája után sokorópátkai *Szabó István* a *rozstermelés hasznosítása* ügyében mondott interpellációt. *Mayer János* földmivélségi miniszter válaszában utalt arra, hogy a rozstermelő földek a trianoni béke után visszamaradtak, a *rozsfogyasztó területeket ellenben elcsatolták tőlünk.* Az *árrombolások megszüntetésére komoly tárgyalások vannak folyamatban.*

Ezután *Rassay Károly* az összkormányhoz intézett interpellációt, azt kérdezve, hajlandó-e a kormány megszüntetni azt a visszásságot, hogy *sokan közpénztárakból vagy közjöveldelmékből fenntartott vállalatok terhére többszörös jövedelmeket huznak?* Szerinte ugyanis a közpénztárból többféle címen senkiesem élvezhet fizetést, mégis az utóbbi időben magas állásokat betöltő egyének, nyugdíjazásuk után *más nagyobb jövedelmet nyújtó intézményeknél, szövetkezeteknél, altruista intézeteknél és közgazdasági vállalkozásoknál nyernek elhelyezést.* Az ilyen jelenségeket törvényhozási úton meg kell szüntetni.

Az interpellációra *Bethlen István* gróf miniszterelnök válaszolt és felszólalása során megállapította, hogy a kérdés meg-

Ondolálja haját sajátkezüleg tíz perc alatt

Próbálja ki ezt a hajondoláló módszert. Meg fogja látni, milyen gyors és egyszerű. Nem kell melegíteni! Nem kell villanyáram! Egyszerűen becsuszítja hajába a West Electric ondoláló csatlókat, 10 vagy 12 perc múlva gyönyörűen ondolált feje lesz, mintha a leggyesebb fodrász csinálta volna. A West Electric mágneses. Nem pörköll, nem vágja, nem törli, nem rongálja és nem kuszálja a haját. Mágneses acélból készül, nikkelezett, sima, mint a selyem. Maga a megtesztésűlt egyszerűség, örökké tart. Próbálja ki ezeket a csodálatos csatlókat. Ha nem volna megelégedve, pénzt visszatérítjük. De ha meglátja, milyen gyönyörűen és egyszerűen működik, biztosan tudjuk, hogy nem fog soha nélküle megenni.

1 készlet 4 tücsattal 2 P 40 fillér

Ha megszokott fizetésben nem kapná, úgy küldjön be postautalványon 2 pengő 40 fillért és a készletet utasítással portómentesen küldjük. *Megírni, hogy bubli vagy hosszú hajhoz kell.* Az alábbi szelvényt vágja ki, küldje be a rendelés könyvtetésére.

Utánvétel 3 pengő.

Vágja itt ki ezt a szelvényt!

West Electric Hair Curler Co. London
budapesti képviselete

Budapest

Városház-utca 14., félemelet

Csatoljon küldők 2 P 40 fillért, kérek portómentesen 1 kártya West Electricet. (Hosszu haj, rövid haj.) Irja fel a nevét egy darab papírra, ragassa alá ezt a szelvényt.

Magas nyomású NIAGARA szőlő és gyümölcsfa-permetezők.

kézi, háti és tallánzán tolható nevelőgépekben. — Kalifornia gyümölcsfa-permetező. — Amerikan-River gyümölcsfa-permetező. — Szénkénevező és kénporozó gépek. — Texas galonadarálok. — Zöldvágógépek. Fréscsavarok.

Kaphatók:

KIRÁLY SÁNDOR
utóda **KIRÁLY ALAJOS**
első magyar szőlőgazdasági
kégyárában
Budapest, VI., Felsőerdősor 6.

Arjegyzék ingyen.

oldására semmiféle törvényes út nincs. A kormány a maga végrehajtó hatalmával nincs abban a helyzetben, hogy ebbe a kérdésbe olyan mélyen belenyúljon, ahogyan azt az interpelláló képviselő kívánatosnak látja. Az ország mai gazdasági helyzetét nem kellene felhasználni arra, hogy törvényben tegyünk olyan intézkedéseket, amelyek önmagukban nem indokolhatók és amelyek fennmaradnának akkor is, ha a gazdasági válság megszűnne. Amit adminisztratív úton ebben a kérdésben megtenni lehet, azt a kormány már megtette. Vannak, akik idő előtt nyugdíjaztatják magukat, hogy nagyobb állásokhoz juszanak. A kormány intézkedéseket tett ilyen törekvések megállítására. Gondoskodás történt arról is, hogy a tisztviselők ne akarjanak jó közgazdasági állásokba elhelyezkedni. Egyébként arra kéri Rassyt, hogy terjessze adatait a kormány elé.

Ezután még több interpelláció hangzott el, köztük a közalkalmazottak lakbérületmennyének szabályozása, a rendőrelgényiség javadalmozása és a Tarsadalombiztosító Intézet önkormányzata ügyében.

A március hó 13-iki, esütörtöki ülésen Almásy László elnök felolvasta a francia kamara elnökének a magyar képviselőház részvétlétáviratára érkezett köszönő választát, majd folytatták a fővárosi törvényjavaslat vitáját.

A március hó 14-iki, pénteki ülésen a fővárosi törvényjavaslat néhány pontja körül éles vita folyt.

A Ház március hó 15-én, szombaton és március hó 17-én, hétfőn nem tartott ülést.

Országos Ipartanács létesült.

Az Országos Ipartanács az elmúlt héten tartotta alakuló ülését a kereskedelmi minisztériumban. Az ülésen Bud János kereskedelmi miniszter elnökölt és hosszabb beszédet mondott. Meggyőződése szerint az országnak mint agrárállamnak részonyához alkalmazkodó erős iparja is szüksége van. Az iparfejlesztés során elsősorban tovább kell majd menni azoknak az iparoknak megállapításában, amelyek támogatást igényelhetnek. Szükségesnek tartja azonban, hogy a mezőgazdaság mai helyzetében maguk az iparágak is méltányolják a hazai termelést s ahol nyersanyag és fegyvertény rendelőzésekre áll, ott elsősorban a magyar terményeket dolgozzák fel.

Beszéde végén hangsúlyozta, hogy az ipartanácsnak a kérdések egész tömegét kell elintéznie. A tanácson belül meg kell teremteni az összműködést a különböző gazdasági ágak között.

A miniszternek nagy éljenzéssel és tapsal fogadott beszéde után Sztéryi József báró, az Országos Ipartanács állandó bizottságának elnöke, állott fel szólásra és vázolta az ipartanács legközelebbi teendőit.

Értekezlet a nyolcórás munkaidő kérdésében.

Március hó 13-án, esütörtöki, Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklésével értekezlet volt az ipari munkásokra vonatkozó nyolcórás munkaidő kérdésében.

Az értekezleten a népjóléti és a kereskedelmi minisztérium képviselőit tett fel a munkás- és munkaadóérdekeltségek képviselőihez. A válaszok beérkezése után az értekezlet ismét összeült.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Dán lap a Kormányzó Úr jubileumáról.

Dánia egyik legelterjedtebb napilapja legutóbbi számában „Hiszünk Magyarország feltámadásában!” főcímmel két oldalra terjedő cikket közöl Horthy Miklós kormányzó jubileuma alkalmából. A cikk írója Therkilsen főszerkesztő, aki 1929 őszén tanulmányuton volt Magyarországon. A cikknek nemcsak belső tartalma, hanem külső megjelenése is figyelmet kelt. A cikk közepén látható Horthy Miklós arcképe, felette a Magyar Hírszék dán nyelven. Az első oldalon foglal helyet a megcsonkított Magyarország térképe, ahol fekete részek jelzik az elcsatolt területeket. A másik oldalon Bethlen István gróf arcképe látható és néhány jellemző fénykép a magyar gazda életéből; a többi között Szmolai Mihály nyiregyházi gazda tanyaaja.

Therkilsen meleg rokonszenvvel mondja el honfitársainak, hogy mit veszített Magyarország a trianoni békeszerződés után és hogy milyen hatalmas, értékes területekhez jutottak a szomszédok érdemtelenül. Leírja ezután azt a látogatást, amelyet Horthy Miklós kormányzónál tett. A kormányzót a férfitípus kiváló képviselőjének tartja, egy olyan férfúnak, aki az ország sorsdöntő óráiban nemzeti hadsereget tudott maga köré gyűjteni, hogy leverje a bolsevizmust. A cikkirő elmondja, hogy Magyarország kormányzója milyen szakértelemmel beszélt előtte a gazdasági kérdésekről és hogy milyen kedves és kellemes társalgó. Méltó munkatársa a kormányzónak — írja Therkilsen — Bethlen István gróf miniszterelnök, Magyarország egyik legnagyobb és legkiválóbb politikusa. A figyelemreméltó cikket Therkilsen Mayer földművelésügyi miniszternél, valamint a magyar Alföldön tett látogatásá-

Előfizetője Ön a VASÁRNAP-nak?

Ha még nem tartozik táborunkhoz, sürgősen vágja ki az alábbi szelvényt, keresse fel a fenyészállatvásár területén lévő pavilonunkat és adja le a szelvényt. A kiadóhivatalt mutatványszámot küld Önnek ingyen. A szelvény postán is be-
küldhető a következő címre:

A

VASÁRNAP kiadóhivatala

Budapest,
VIII., József-körút 5.

Szelvény.

Kérek címemre a VASÁRNAP-ból mutatványszámot küldeni.

Név _____

Foglalkozás _____

Lakhely (község, utolsó posta, megye) _____

nak színes leírásával fejezi be. Therkilsen cikke tíz más dän lapban is megjelent.

A német birodalmi gyűlés elfogadta a Young-egyezményt.

A birodalmi gyűlés az elmúlt héten tárgyalta a Young-törvényeket és szótöbbséggel elfogadta. *Hindenburg* német birodalmi elnök már aláírta a birodalmi gyűlés által megszavazott Young-törvényeket, amelyek így rövidesen életbelépnek. Egyidejűleg a német nemzethez kiáltványt intézett, amelyben megindokolja, hogy miért szentesítette aláírásával a törvényeket, annak ellenére, hogy sokan az aláírás megtagadását kérték tőle. A kiáltványban kiemeli, hogy a német nemzet helyzetének gondos mérlegelése után határozta el magát az aláírásra, mert az új egyezmények lehetővé teszik a gazdasági élet talpraállítását, a megszállott német területek felszabadítását s ezzel együtt a német nemzet sorának megjavítását.

Meghalt Primo de Rivera.

Primo de Rivera tábornok, Spanyolországban évek óta volt diktátora, március hó 16-án Párisban elhunyt. A tábornok néhány héttel ezelőtt érkezett Franciaországba és Frankfurtba igyekezett, ahol betegségét gyógykezelni akarta. A volt diktátort szívizéhdűs ölte meg. *Primo de Rivera* holttestét bebalzsamozták és Madridba szállították, ahol díszes gyászpompával helyezték nyugalomra. A spanyol király személyesen fejezte ki részvétét a tábornok családjának.

A londoni leszerelési konferencia és a franciák.

Kezdetől fogva nem nagyon biztató előjelek között indult meg a londoni nemzetközi flottaleszerelési kon-

Házam,

mely 1903-ban épült, jókarban lévő háromszobás lakással, istálló, pajta, kamra, pince és 6.0 négyzetláb gyümölcsösrel szabadkézből elköltözés végett **eladó.** Bővebb felvilágosítás a helyszínen:

Czakó István Vásárosdombó
(Baranya vm.)

ferencia, amelynek a tengeri fegyverkezés korlátozása volt a kitzött célja. A konferencia legujabb eseményei azokat igazolják, akik megjósolták, hogy azok *leszerelés helyett újabb fegyverkezést vonnak majd maguk után a tengeren.* A helyzetet Franciaország élesítette ki, amelynek külügyminisztere *Briand* és *MacDonald* angol miniszterelnök között legutóbb heves és a konferencia sorsára döntő összetűzés támadt. *Briand* ultimátumszerűen bejelentette, hogy ha a konferencia hatalmai nem kötik meg a franciák által kívánt közepentengeri garancia-szerződést (biztosítási szerződést), akkor *Franciaország maga gondoskodik közép-tengeri biztonságáról oly módon, hogy közepentengeri hajóinak tonnatértartalmát fokozatosan emeli a következő években.* Vagyis: a konferencia egyetlen kézzelfogható eredménye eddig az, hogy a franciák a végéskig fokozzák a tengeri fegyverkezést.

Felmentették az egyik arzénygyilkossággal vádolt asszonyt.

A szolnoki törvényszék március hó 14-én ismét a nagyrevi arzénygyilkosságok ügyet tárgyalta. Özvegy *Józsa* Antalné volt a vádolt, aki, az ügyészség szerint férjét, *Józsa* Antalt azzénal tette el láb alól.

A bíróság előtt *Józsané* tagadta a terhére rótt gyilkosságot; azt vallotta, hogy mindig jóviszonyban élt férjével és semmi oka nem volt arra, hogy urát megmérgezze. Férje egyébként éveken át betegeskedett, egyik orvostól a másikhoz vitte és végül is a tetén keletkezett kelések és daganatok következtében halt meg.

A tanúkihallgatások során *Ébner* Béla dr. kunszentmártoni orvos azt vallotta, hogy ő megvizsgálta a gazdálkodót, akinek a hátán gennyes fekélyt állapított meg, hurutos tüdőgyulladásra is volt gyanúja, arzénmérgezés tüneteit azonban nem találta. Amikor *Józsané* beteg férjéhez közeledett, *Józsa* káromkodni kezdett és azt mondta az orvosnak, hogy az asszonyt nem is akarja látni. *Óváry-Papp* Géza és *Borsos* Imre törvényszéki orvosszakértők szerint *Józsa* Antal holttestében nagymennyiségű arzént találtak. *Kronberg* János dr. kir. ügyész a fölmerült bizonyítékok alapján az asszony elítélését kérte, *Radnay* Ferenc dr. védő ezzel szemben fölmentést kért, mert nincs terhelő bizonyíték.

Az est 6 órákban hirdette ki *Fuchs* Gyula dr. elnök az ítéletet. A törvényszék *Józsa* Antalnét a gyilkosság vádja alól fölmentette és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését. Az ítélet megokolása szerint az orvosszakértők találtak ugyan *Józsa* Antal holttestében arzént, azonban halálát nem ez, hanem vérmérgezés okozta. A főtárgyaláson csupán gyanúok merültek fel arra, hogy *Józsané* megmérgezte a férjét, bizonyíték azonban egyáltalán nem akadt, a gyanu alapján pedig a törvényszék nem hozhatott marasztaló ítéletet. Az ügyész fölebbezett.

PERMETEZŐGÉPEK

**borszivattyuk,
bortömlők,
seprőprészsákok**

jutányos áron kaphatók.

Valamint összes egyéb pincegazdasági eszközök.

NAGY I G N Á C Z

szőlészeti és borászati gépek és eszközök lerakata.
Budapest, VII., Károly király-ut 9. sz.
Alapított: 1884. Telefon: J. 415-15.

Magyar királyi Osztály-sorsjáték

Játékterve, a sorsjegyek ára, nyerési esélye maradt a régi

84.000 sorsjegy — 42.000 nyeremény és 1 jutalom

Minden második sorsjegy nyer!

Jutalom és főnyeremények készpénzben:
300.000 P, 200.000 P, 100.000 P stb.

A nyeremények összege közel **nyolc millió P készpénzben**

Tekintettel az óriási keresletre, nagyon ajánlatos, hogy az eddigi résztvevők sorsjegyzámaikat továbbra is megtartsák, új vevők pedig minél előbb rendeljenek és biztosítsanak maguknak sorsjegyet.

Az első osztály huzása április 16-án kezdődik

Az I. osztályu sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3 pengő	6 pengő	12 pengő	24 pengő

A sorsjegymegrendeléseket (akár személyesen, telefonon vagy levélben) a hivatalos főelárúsítók, — míg a csekély készlet tart, — gondosan és lelkiismeretesen intézik el.

A tavasz hírnökei

14⁵⁰

Női drapp és laok divatcipők

19⁵⁰

Női színes és fekete antilop cipők

24⁵⁰

1a Nácocalf divatcipők

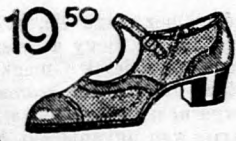
29⁵⁰

1a Antilop divatcipők a legjobb kivitelben

14⁵⁰

Divatos trotteur cipő

19⁵⁰

Trotteur cipők divat-kivitelben lackban is

24⁵⁰

1a barna bagaria cipő rámán varrott

29⁵⁰

Divat trotteur cipők különböző kivitelben antilop is

14⁵⁰

Férfi fekete félcipő

19⁵⁰

Barna férfi félcipő

24⁵⁰

1a barna box félcipő rámán varrott

29⁵⁰

1a barna bagaria félcipők, divatos formák

Minden árcsoportban elsőrendű munka!

Egység árak!

Harisnyát is csak **Del-Na**-tól!

GFB

Bemberg selyem harisnyák.

Del-Na

Erzsébet-körút 28.

Rákóczi-út 6.

Fiókók: Cegléd, Debrecen, Esztergom, Győr, Kaposvár, Kecskemé, Nagykőrös, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely, Újpest.

Az oroszországi földmivesüldözés visszhangja.

A vértanuk községe: Devecser, országos tiltakozó mozgalmat indít.

A vértanuk községének, Devecsernek polgársága, — ahol a kommunizmus alatt a legkiválóbb polgárokat szörnyű kegyetlenkedéssel végezték ki — legutóbb gyűlést tartott a devecseri gazdakörben, mikor is a kerület országgyűlési képviselője, Schandl Károly dr., mondott hosszabb beszédet, melyben az oroszországi kiscgazda- és vallásüldözés borzalmait tárta a hallgatóság elé. A polgárság megrendülve hallgatta, hogy az orosz rémuralom az ott élő földmivelőket és kiscgazdákat minden szabadság, jog és humanizmus (emberiség) megcsufolásával kegyetlenül megfosztja vagyonuktól, tüzhelyüktől, családjukat szétszórja és megsemmisíti egész falvak életét. Mindezt tetőzi a szovjet legújabb mozgalma, amellyel a hitüktől is meg akarja fosztani a népet és Isten elleni szövetséget alapítva, felrobbantja templomukat és a közszereketben álló papokat kivégezteti. Különösen a márciusi napokban, amikor mindenütt a szabadságról emlékeznek meg, fájdalmasan érinti a magyar földmives társadalmat orosz testvéreiknek sorsa, akiket minden magántulajdonuktól, a szabad költözködési joguktól megfosztanak és állami cselédeké tesznek, mint egykor az egyiptomi fáraók rabszolgáit. Akkor, amikor a szörnyű kegyetlen-

kedéseket, kiscgazda- és vallásüldözéseket látva, egész Európában megmozdult a polgárság, a magyar kiscgazda- és földmivestársadalom sem tűrheti szó nélkül a szovjet kegyetlenkedéseit, hisz ennek borzalmait négy és fél hónapra keresztül a magyar nép is átélte. Ezért a devecseri polgárság, amely vértanukat is adott a hazának, elhatározta, hogy feliratot intéz az országgyűléshez, tegye lehetővé, hogy mihelyt a többi kormányok is fellépnek az oroszországi vallás- és földmivesüldözés ellen, a magyar kormány is csatlakozzék e mozgalomhoz. Ezenkívül megkeresi a vármegyét, hogy az összes vármegyétet hasonló tiltakozásra hívják fel, valamint a Faluszövetséget és a Katolikus Népszövetséget is, hogy országos mozgalmat indítson, amelyben az orosz gazdatársadalom és hívek iránti rokonszenvet kifejezve, az egész magyar polgárság emelje fel a szovjet rémuralom kegyetlenkedései ellen tiltakozó szavát.

A gyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta Schandl Károly dr. javaslatát és Devecser országos akciójának (mozgalmának) rövidesen a gazdatársadalom összes szerveiben és az ország minden társadalmi alakulatában élénk visszhangja lesz.

Még egy szó a cukorrépa-szerződésekről

Hogy akarják a cukorgyárok visszaszorítani a gazdákat a cukorrépa-termeléstől?

Megirtuk a Vasárnap március 2-iki számában, hogy sikerült a kiscgazdák cukorrépa-termelését az idej esztendőre biztosítani. Mayer János földmivelségi miniszter erős kézzel úgy oldotta meg ezt a válságot jelentő kérdést, ahogy azt a sok tízezer cukorrépa-termelő és munkás érdeke megkívánja.

A kartellbe tömörült gyárok végre tehát elhatározták, hogy a kistermelőkkel új megállapodásokat kötnek az idej esztendőben is. Fenntartják a tavalyi répa-termelési területet, nem csökkentik 25—30.000 kat. holddal, amely végzetes csapást jelentett volna elszegényedett falusi népünkre.

Örömmel irtuk meg mindezt, mert éreztük, hogy a magyar falu ügyét jól szolgáltuk. De megirtuk azért is, mert a föld népének napjainkban van leginkább szüksége támogatásra, segítségre, új jövedelemforrásokra, mert az eladósodás áradata már-már elnyeli a falvakat. Megdöbentő, szomorú a falusi élet. A mindennapi gond ott nyargal szorgalmas népünk háta mögött. Hovatovább már odajutunk, hogy ott hagyják az Isten adta ugart, amely minden verejtékes munka mellett is csak annyit terem, hogy adóssággal pótolva, valahogy megállhat a gazda.

Nem festünk rémképeket, nem rajzoljuk az ördögöt a falra, amikor megállapítjuk, hogy a magyar falvak fuldokolnak a sok felszedett adóssággal, s ha nem segítünk gyorsan egy hosszulejáratu, törlesztéses kölcsönrel, akkor elsodorja a vihar egymásután őket.

Most, hogy reánk köszönt a tavasz s meleg cirógatja a földet, megindult a kemény munka ott a magyar ugaron. Friss szántások valósággal lélegzenek, mintha a föld ki-gombolta volna a mellét, nagyot, melyet szív a téli álom után. A föld szaga is érzik, párák szállnak fel. És ez megmozdítja a falu népét. Elfelejtji a hosszú esztendő minden baját, nem törődik rettenetes helyzetével, hanem két élesít, kapát reszel és megy ki a földre, a gonderhelt barázdák közé, amely hívja.

De most, hogy ég a munka a földeken, ismét vész hírek zavarják meg ezt a kenyeret, életet fakasztó munkát. Egy pillanatra tétován áll meg a falu népe s ökolbe szorított

kézzel néz maga elé, hogy vajjon igaz-e ez a hír? Mert úgy tudják, hogy az ország egyes vidékein, ahol a cukorrépa-szerződéseket megkötötték, most hirtelen, váratlanul olyan feltételeket szabnak a gyárak, amiket a termelők vagy nem tudnak teljesíteni, vagy pedig csak ráfizetéssel. Arról van ugyanis szó, hogy a cukorgyárok — mint Püspökkladány környékén — a közeli rakodóállomások helyett sokszor tíz-tizennégy kilométerre fekvő állomásokat jelölnek meg a termelt répa átvévo- s rakodóhelyének. Ez az eljárás pedig — ahogy nekünk az értelmes gazdák panaszták — méterházsánsként 30—40 fillér fuvartöbbletet jelent, amit az amugy is alacsony áru répa nem igen bír meg.

Ennek a kényszerhelyzetnek a következménye az, hogy a termelők lassanként lemondanak, mert nem találják meg számításukat. Nincs értelme, hogy cukorrépa-t termeljenek, mert erősen ráfizetnek. A helyzet tehát most az, hogy megvan az új cukorrépa-szerződés, meg nincs is. Megvan, mert a gyárok megújították, de nincs meg, mert olyan feltétele van, amelyet egy termelő sem bír el.

Adtál uram esőt, de nem sok köszönet van benne. Így vagyunk a cukorrépa-szerződésekkel is. Nem sok a köszönet benne, mert elviselhetetlen terhet ró a gazdákra.

Amikor megírjuk a Vasárnap utján ezeket a kilengéseket, felhívjuk az illetékesek figyelmét erre a fontos körülményre azzal, hogy szorítsák a cukorgyárok szerződések betartására. De arra is, hogy ne keressenek hátsó ajtókat, amelyekkel át elmehetnek szépen, anélkül, hogy kötelezettségeiknek eleget tehettek volna.

A magyar falu népe ugyanis elkecsereedett, ne nyugtalanítsák, mert egyszer elfogy a türelme s odakoppint azoknak a kartelleknek is, amelyek nem a termelő s a nemzet, hanem saját üzleti érdekeiket nézik.

Maradjunk csak a régi mellett. A falu népe is szívesen viszi oda répáját, ahol eddig vasutra rakta. Ne változtassanak ezen még a cukorgyárok sem.

Valahogy így kívánja a föld népének érdeke.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR

A mák termesztéséről.

Irta: Villax Ödön.

Az utóbbi években aránylag nem sok mákot termesztettek. Ez érthető is volt, mert a mákot megfelelő áron nem lehetett olyan biztosan értékesíteni, mint a gabonaféléket. Ezenkívül az orrmányos bogár is gyakran bizonytalanlanná tette a mák sikeres termesztését. Most azonban, — noha a mákbogár veszélye csak úgy kisért, mint az előbbi esztendőkhöz — mégis érdemes lesz e növényt kissé nagyobb arányokban termesztetni, mert az a gabonaárákhoz viszonyítva, előreláthatóan jó áron lesz értékesíthető.

A mák, akárcsak a gabonafélék közül az árpa, a táplálóanyagokban gazdag talajt feltétlenül megkívánja. *Savány talajon mákot termesztetni nem érdemes.* Ezenkívül azonban, az árpától eltérően, csaknem kertileg megmunkált talajt is kíván, mert a mák apró magvainak egyenletes és jó kelése csakis olyan jól elmunkált talajon biztosítható. Éppen ezért közvetlenül szalmásabb trágyával trágyázott talajba sem lesz célszerű vetni, mert az ilyen talajon a máknak a jó vetőgépet nem tudjuk megadni. Legjobb diszlik a mák olyan földben, amely már az előző esztendőben a megelőző növény alá kapott trágyát, vagy pedig olyanba, melyet közvetlenül a mákvetés előtt (őszi vagy télen), de apróra érett istállótrágyával trágyáztunk meg. A vetés előtt kat. holdanként 150—200 kg. foszfor-savtrágya feltétlenül adandó, sőt, ha a mákot olyan földbe vetjük, mely régebben kapott istállótrágyát, ajánla-

tos lesz kat. holdanként 40—80 kg. mésznitrogént vagy kénsavas ammóniákat is adni.

A mák számára jó vetőgépet csakis őszi megszántott földön biztosítható. A tavaszi talajmunkát az őszi szántás elfogadásából, esetleg szekeroldallal való elsimitásból álljon, mely munkát vetés előtt a henger kövesse. Hengerezésre ugyiszlóval mindig szükség van, mert a mák lehető sekély vetése tömöttebb, hengerezett földben jobban biztosítható.

A vetés március havában vetőgéppel történjék. A sor-távolság 30—40 cm. körül lehet. A legjobb lesz, ha a vetőgépről a csoroszlyákat úgy szereljük le, hogy minden harmadik maradjon meg és csak az vessen. A vetőmagmennyiség kat. holdanként 2.4 kg. A vetőnyílást tehát úgy kell összeszorítani, hogy a lehető legkevesebbet vessen. Ha a legkisebb nyílással többet vetne a gép, mint kat. holdra számítva 2—4 kg.-ot, amiről forgatási próbával könnyen meggyőződhetünk, akkor ajánlatos a magot finom száraz homokkal, vagy fűrészporral, stb. összekeverni s ily keveréket vetni. Ha ugyanis az említett mennyiségnél többet vetünk, a sorokban a növényállomány oly tömött lesz, hogy a kis növények nem képesek megerősödni, azok egyezésre felnyurgulnak s emiatt a fejlődés igen megkésve indul meg. Az ilyen megkésve fejlődő mákban pedig az orrmányos bogár sok kárt szokott okozni.

A vetést töviskoronával járattuk meg, esetleg szárazabb tavasszal a sorokra keresztben hengerezhetünk is. Nehezebb fogast használni nem célszerű, mert a mag a kívánt 1—2 cm.-nél mélyebbre kerülhet, ami nagyobb hiba, mintha a mákot a felületen hagyjuk, mely a felületen is kicsirázik.

Mihelyt a mák kikelt, azonnal sarabolni kell. Az egyezés akkor történjék, mikor már a mák 3—4 levélben van.

ITT AZ ALKALOM A TENYÉSZÁLLATVÁSÁRON!

ÜZEMBEN LÁTHATÓK AZ EREDETI
amerikai

CATERPILLAR

védjegyű

TRAKTOROK

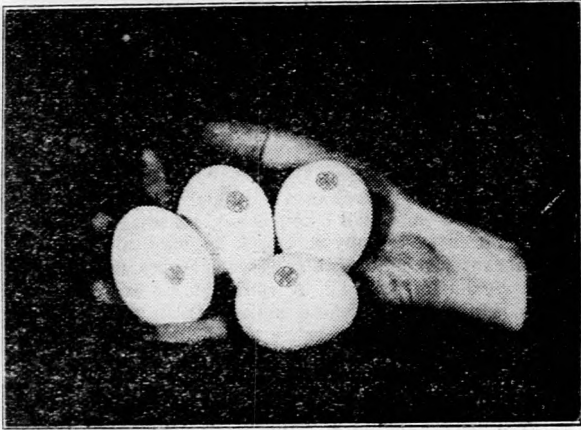
NYILVÁNOS BEMUTATÓNKON
MINDEN ÉRDEKLŐDŐNEK
ELMAGYARÁZZUK
A SZERKEZETET,

~ ÖN IS ~
vezethet ilyen
gépet a vásáron!

STEYR MŰVEK R.-T.

BUDAPEST, VI.,
LEHEL-UTCA 25.

Márkázott német tojás.

A németek a hazai tojásfogyasztás emelése és a külföldi tojás-behozatal csökkentése érdekében legújabbban jelekkel látják el a belföldi tojást. Minden tojásan a német birodalmi címer és a „D. F.” betűk foglalnak helyet. D. F. = Deutsche Frischei (friss német tojás.) Képünk a márkázott német tojást mutatja be

A kiegyezést akként végezzük, hogy a sorokban a növények 10—20 cm.-re legyenek egymástól. Az egyezéssel kapcsolatosan kapálunk is s ezután a szükség szerint még 2—3-szor lókapázzunk is.

Mikor a máktokok barnulni, s a tokokban a magvak zörögni kezdenek, a mák aratásába belekapathatunk. Az aratás kicsiben tokonként kézzel történhetik, oly módon, hogy minden egyes mákfejet letörünk és zsákba rakunk, nagyban pedig magas tarlót hagyva, kaszával vágjuk le a mákot. A learatott mákot kis kékbe kötjük s a tarlón fejjel lefelé kunyhószerűen összeálgatva pár napig utánérleljük. A cséplés kicsiben kézzel, nagyban cséplőgéppel történhetik. A kicséplést magot, akárcsak a repcét, vékony rétegbe kell felteríteni s gyakran átlapátolni, hogy a mag meg ne dohosodjon.

Csakis zárttoku mákot termesszünk. Egyike a legjobb fajtáknak a francia zárttoku kék mák, melynek nemesített változatai a Hatvani és az Eszterházy mák. Előbbi a Hatvani Növénynevelő R.-T.-től (Nagytelekpuszta, u. P. Hatvan), utóbbi a hercegi nemesítőtelepről (Eszterháza, Sopron vm.) szerezhető be.

A tengeri víztartalma.

Irta: Dworak Lajos.

A tengeri legfontosabb alkotórészei a keményítő, zsír és kevés fehérje. Ezek azok az anyagok, melyek a tengerivel takarmányozott állatok termelőképességét biztosítják. Fontos alkotórésze a tengerinek még a víz is, mely ugyan táplálóanyagként nem jön tekintetbe, de amelytől nagymértékben függ a tengeri értéke, eltarthatósága és más olyan tulajdonsága, melyek a gazdasági gyakorlatban számottevők. Kivánatos tehát, hogy a tengeri azon sajátosságait, tulajdonságait is ismerjük, melyek víztartalmával kapcsolatosak.

A tengeri víztartalmával Weiser és Szegfy foglalkoztak. Az ország különböző helyein göréba rakott tengerin megállapították, hogy a szemek víztartalma töréskor a legnagyobb, körülbelül 30 százalék, de aszerint, hogy töréskor száraz vagy nedves-e az időjárás, a víztartalom lehet ennél kisebb vagy nagyobb. Ha tehát a 30 százalékot átlagnak fogadjuk el, akkor ez azt jelenti, hogy töréskor morzsolt tengeriszemek 100 kg.-jában 30 kg. víz van. Ugyanakkor 100 kg. csutkában kb. 45—50 kg. a víz mennyisége. Raktározva a tengerit a görében, a víztartalom októbertől májusig fogy, míg májusban a tengeri légszárazzá nem lesz. A májusban lemorzsolt szemek 100 kg.-jában már csak 15 kg. a víz, a másik 15 kg. elartás közben elpárolgott. De a csutkák is elvesztik víztartalmuk legnagyobb részét, mert áprilisi morzsoláskor kapott csutkák 100 kg.-jában szintén már csak 15 kg., vagy ennél is kisebb a víztartalom, az összel elrakott 100 kg. csutkából tavaszra csak kb. 65—70 kg. marad, vagy ennél kevesebb. A csutkákból a nagyobb mennyiségű víz nagyobb mértékben párolog el, mint a szemekből, mert a szemek felülete zárt, kemény és védettebb, mint a csutkáké.

A szemek és csutkák víztartalmának változása a morzsoláskor kapott szem-csutka aránya is befolyással van. Igy pl. töréskor a sárga lófogú 100 kg.-jának lemorzsolása után 76 kg. szemet és 24 kg. csutkát lehet kapni, ha pedig a csöves lófogú kg.-ját májusban morzsoljuk le, akkor 84 kg. szemet és 16 kg. csutkát nyerünk. A szemek sulya növekszik a csutkák sulyának rovására, mert utóbbiakból több víz párolgott el eltartás közben. Mindezek az összefüggések a tengeri értékelésénél szerepet visznek. A víztartalom változását gyakorlatilag könnyen meg tudjuk állapítani, ha a csöves tengeriből 100 kg.-ot zsákba lemérünk, göréba helyezük és tavasszal újra megmérjük. Ugyanigy megállapíthatjuk a csutkák vízvesztését, vagy a szemekét is (utóbbiakat a magtárban terítjük ki). A kapott adatokból azután gyakorlati pontossággal megállapíthatjuk a veszteségeket, mert ezek ismerete fontos a helyesen vezetett és számító gazdasági üzem szempontjából.

Saját találmányu

törv. védett praktikus, olcsó

gyümölcsia- és szőlőpermetezőim

több aranyérem kitüntetést nyertek. Tartósak, kedveltek! Hegyközségeknek, gyümölcsstermelő egyesületeknek díjtalanul mintát küldök kipróbálás végett. — Eladás gyári áron csak fogyasztóknak, garanciával! — Bambusz csövek minden méretben. — Egyedárúsító:

ZSELY MIKLÓS, ZALAEGRSZEG.

A gazdasági bőrneműek gondozása.

A bőrneműek magas ára rendkívüli módon megnehezíti az új anyagok beszerzését, minél fogva igen nagy fontossága van, hogy a gazdaságban használatos összes bőrneműek a leg gondosabb gondozásban részesüljenek. Vannak gazdaságok, ahol a jószándék megvan ápolásra, azonban ezt helytelenül alkalmazzák, mert azt hiszik, hogy ha a szerszámot, csizmát, egy kis maradék disznózsírral bekenték, akkor már eleget tesznek a gondos gazda kötelességének. Nem kell bővebben magyaráznunk, hogy az ilyen módon való ápolás egyáltalában nem használ, hanem kimondottan káros. A bőr nem vas. A bőr mesterségesen kikészített állati anyag, melyet ugyanugy kell ápolni, mint az élő jószágot, mert az különben gyorsan tönkremegy. A bőrneműek vízhatlanságára, puhítására, festésére, kiválóan megfelel azon elsőrendű vegyi összetételű anyag, amely *Üstökös* törvényesen védett folyékony bőrápoló néven van forgalomban. Attól eltekintve, hogy ez a gyártmány magyar készítmény, már évek óta van forgalomban és a gazdaságkörülmények körében rendki-

vül szeretik. Nem akarjuk bemutatni az „Üstökös“ folyékony bőrpoló anyagot — melynek hirdetése lapunk mai számában is olvasható — hanem leírjuk pár sorban e bőrpoló felülmúlhatatlan tulajdonságait. Az Üstökös a bőr likaesain behatol, miáltal az egész bőrt átjárja és megvédi a száradástól. Használata a bőrön azonnal észrevehető, mert már egyszeri bekenés után a bőrnemű puha, könnyen hajlítható és vízmentes lesz. Az Üstökös kipróbált festőanyag is, mely a bőr eredeti, fekete vagy sárga színét visszaadja és használata rendkívül gazdaságos, mert az utolsó cseppig használható. Hangsúlyozzuk végül, hogy az Üstökös szó a készítő gyár törvényes védjegye, tehát aki csakis ezt az Üstökös névvel ellátott folyékony bőrpolót veszi, biztosan ezt az anyagot kapja is.

Apró jó tanácsok.

A rossz gazda most szántja a földjét, pedig nagyon hosszú volt az őszi és így lett volna elég ideje őszi szántás végezni. Így elkésik a vetéssel és mennyi talajnedvesség veszik így el! Ha majd veteménye szenved a vízhiánytól, mikor a szomszéd végül, mely őszi szántásba került, még duzzad az erőtől, akkor verheti mellét: én vettem, én vettem!

Fejős juhaink után legtöbb haszonra akkor számíthatunk, ha korán bárányoztatunk és így a bárányt legkésőbb március elején elválaszthatjuk. A gomolyáért ugyanis március havában kétszerakkora árat adnak, mint júliusban és augusztusban.

Napraforgóból csak az egytányéru, ugynevezett óriás napraforgót érdemes termesztetni. A talajt nem zsarolja, de a trágyát vagy trágyalét nagyon meghálálja. Akkor kell vetni, mikor a burgonyát szokták, még pedig 60 cm. sor- és 60 cm. növény-távolságra. Egy kat. holdra így 2—4 kg. vetőmag kell. Ápolása ugyanaz, mint a tengerié. Termése 4—10 q mag és 20—30 q kóro. A magból 25—35 százalék olaj sajtolható.

Növendékállatnak a nedves legelő nem való, mert ez gyakran táplálja, érdes növényzete sérti száját, fűvének mézhiánya angolkórságra juttatja, továbbá mételyt, tüdőférget, gyomor-férgeket szed össze; végül, ha az állat lefekszik, talaján megbíhbel.

A szoptatós kocának adjunk alaptakarmányul 3—4 kg. főtt burgonyát, vagy 1—1.3 kg. darát, nyáron pedig hajtsuk jó legelőre. Ehhez adjunk minden darab malacra 25 deka korpát és 20 deka darát, vagy 40 dekát olyan keverékből, melynek 80 százalékára dara és 20 százalékára fehérjédus abrakféle (hustliszt, halliszt, sörélesztő).

A rovarok közül egynémelyik pusztítja a gyümölcsfákra nézve káros más rovarokat, miért is ezek védendők; ilyenek a katicabogarak, a bábrablóbogarak, a fátyolka, a hangyaleső, a fűrészek és egynémely pókok. Ugyanezen uton hasznos állatok a kertben és gyümölcsösben a sündiszó, a béka, a gyík, a vakond, a denevér, míg a madarak közül segítsük elő a baglyok, harkályok, nyaktekeres, kukuk, fecskék, lappantyú, fakuszó, filemilk, pintyek, cinkék, barázdabillegetők, a bubosbanka, egerész- és darázsolyvek szaporodását.

A konyhakerti földet praktikusán használja ki az, ki az ágyás közepére most, márciusban ültet egy sor borsót, ettől jobbra és balra két-két sor salátát palántáz, maj az ágyás szegélyeül mindkét oldalon egy-egy sor korai kalarábét. Mire a borsó és saláta lekerül a földről, a borsó helyére egy sor télikáposztát rakunk, a két sor saláta helyére egy sor paradicsompalántát ültetünk. Ha már a kalarábé is lekerül, akkor ennek helyébe semmit sem ültetünk, hogy az egész ágyás a télikáposztának és paradicsomnak álljon rendelkezésére.

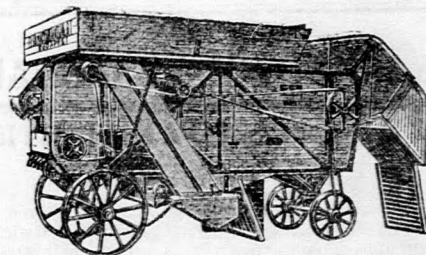
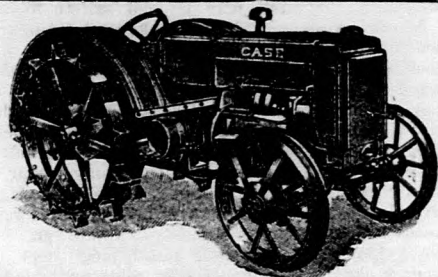
Sárgarépat ne vessünk frissen trágyázott földre, mert itt nagyon nem ugyan, de rosszízű és romlékony lesz.

A borvirág tulajdonképen egy erjesztőgombának finom hálózata, mely a félig telt hordóban vagy palackban tartott, gyenge szesztartalmu borok felszínén szokott fellépní. Ha gyengébb és fiatalabb borainkat kéthetenként feltöltögetjük, akkor nem fog fellépní. Ha pedig már megvirágosodott borunk lenne, akkor ezt úgy töltjük fel, hogy a beöntött bor a felszín alatt ömöljön a hordóban levő borba, ami könnyen megy: csak a felszín alá kell jutnia a tölcésér végének vagy a gummicsőnek; így a borvirág kiemelődik a hordóból és lefújható. Ha a virágos bor zavaros is, akkor meg kell szűrni. Az olyan hordót, melyben a virágos bor volt, a hideg vízzel történt mosás után — a gombák elpusztítására — ki kell forrázni vagy gőzölni.

HA

modern golyóscsapágyas

CSÉPLŐGÉPET

erős, tartós, üzembiztos

TRAKTORT

**sorvető - és sortrágyázógépet,
vetőmagtisztító - és kiválasztógépet**

kiván beszerezni, forduljon az

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRHOZ BUDAPEST, VI., VÁCI-ÚT 19. SZ.

**A GAZDA
BIZALMA
A
CSILISALÉTROM-
BAN
VAN**

**MERT KIVÁLÓAN BEVÁLT ÉS BIZTOS
EREDMÉNYT HOZ!**

A csilisalétromot 1830 óta, tehát kerék száz esztendeje használják Európában trágyázásra és ezen hosszú idő alatt a gazdák nemzedékeit tette gazdagga.

**A csilisalétrom a legjobb természetes nitrogén trágya.
Nem savanyítja a talajt!**
Alkalmazására, valamint minden egyéb mezőgazdasági és üzemi kérdésre vonatkozólag tanácsot díjtalanul ad a

Komitee für Chilesalpeter in Berlin

Mezőgazdasági Szaktanácsadó Irodája
Budapest, VII., Csengery-utca 22.

A csilisalétromot nem a reklám, hanem száz év kipróbált eredményei tették nagygyá.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Felállítják a győri cukorgyárat.

A Felsőduanántuli Mezőgazdasági Kamara (Győr) biztos értesítése alapján azok a nehézségek, amelyek a Győri Cukorgyár felállításának eddig útjában állottak, elhárultak úgy, hogy a kormány részéről a Győri Cukorgyár felállításának most már nincs akadály. Az új cukorgyár üzemét 1931. év szeptember havában fogja megkezdeni. Ezt azért hozzuk az érdekelt gazdaközönség tudomására, hogy a cukorrépa termelési szerződés megkötésénél ezt a körülményt megfelelően figyelembe vehessék. A cukorrépa termelési szerződésekre vonatkozólag a Győri Cukorgyár a tárgyalásokat az érdekelt gazdákkal még ennek az ének a tavaszán felveszi.

Állandósított tengeri és burgonyaárakat kér a debreceni kamara.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen) felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, amelyben a kukorica, valamint a burgonya katasztrófális áresésére való tekintettel kért, adjon ki a földművelésügyi miniszter olyan intézkedéseket, amelyek a tengeri és burgonya árának elfogadható, legalább a termelési költségeket fedező stabilizációját (állandósítását) volnának hivatalosan biztosítani. Kérte továbbá, hogy a kormány tiltsa el a külföldi származású melasz importálását (behozatalát), melyet a múlt évben olyan mértékben hoztak be, hogy annak árán 10.000 vagon burgonyát vásárolhattak volna a szeszgyárak gyártási célokra. Kérte azonkívül, hogy a Futura által folyósított zöldhitelüggyel kapcsolatban meghatározott

szállítási terminust legalább szeptember 15-ig tolják ki, hogy így a nyári, esetlegesen magasabb tengeriárakat a gazdák kihasználhassák és ne kényszerüljenek tengeriszükségletüket a már harminc év óta nem fordult alacsony áron eladni.

Folytatja a földművelési minisztérium a rézgálicakéti.

Egyik lapban „Az állami rézgálicakéti is elmarad” címvel egy közlemény jelent meg, amely arról számolt be, hogy a földművelésügyi kormány a múlt évben megindított rézgálic-segélyakcióját erre az évre beszüntette. Illetékes helyen megállapítják, hogy a közleménynek semmi alapja sincs, mert a földművelésügyi kormány rézgálic-segélyakcióját ebben az évben is folytatja. Az igényléseket az illetékes községi eljárárságnál kell bejelenteni. A községek az igényléseket községenként összeadva terjesztik fel a földművelésügyi miniszternek. Előjegyzések még ezidőszent is eszközölhetők.

Hatszáz vagon eladatlan zöldség hever Eger pincéiben.

Eger város zöldségtermelőinek küldöttsége legutóbb Braun Károly polgármesterhelyettes, városi főjegyző vezetésével fölkereste a földművelésügyi minisztert, hogy a város nagy zöldség-készleteinek értékesítéséhez kérje támogatását. A küldöttség előadta, hogy a város pincéiben több, mint hatszáz vagon zöldség hever eladatlanul. A múlt évben még 80 pengő is volt egy métermázsza zöldség ára, ma pedig 3 pengőt sem lehet érte kapni, holott az előállítási ára legalább 15 pengő. A miniszter megígérte, hogy mindent megkísérel a bajba jutott egriek érdekében.

József főherceg a Szarvasmarhatenyésztők Szövetsége elnöke.

Békés, Csanád, Fejér, Pest, Szolnok és Tolna vármegyék szarvasmarhatenyésztőinek szövetsége március hó 12-én tartotta közgyűlését Budapesten. Az alakuló közgyűlésen Lickl Kálmán helyettes államtitkár elnököl, aki beszédében a szarvasmarhatenyésztés minőségi fejlesztésének jelentőségét méltatta. A beszéd után a közgyűlés kimondotta a Szarvasmarhatenyésztő Szövetség megalakulását, melynek elnökévé egyhanguan József királyi herceget választották meg. A királyi herceget Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár köszöntötte, kinek üdvözlő szavára József királyi herceg meleg szavakkal válaszolt. A szövetség ügyvezető igazgatójává Particsék Adorján gazdasági felügyelőt választották meg.

Hivatalos vetésjelentés.

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés szerint a külső gazdasági munkálatok mindenütt megindultak s legtöbb vidéken már a tavaszi buza, tavaszi rozs, árpa és zab vetése is folyamatban van. Ezenkívül a kapások alá a talajelőkészítési munkálatok, valamint az őszi vetések és rétek fogasolása, szőlők nyitása, metszése, permetezése, gyümölcsfák tisztítása és kerti munkálatok folynak.

Az őszi repce jól telelt, elég sűrű, bokros és kezd már zöldülni. Az őszi buza kifogástalanul telelt, rovar- és egérkár alig van, a búzák általában sűrűek, erőteljesek s üde zöld színűek. A rozsvetések ugyancsak igen jól telelték s egészségesek, fejlődésük megindult és szépen bokrosodnak. Egér- és rovarkár igen jelentéktelen. Megindult már jól előkészített földbe a tavaszi árpa és zab vetése is. A burgonya korai fajtáinak az ültetését helyenként már megkezdték, általában azonban még csak a talajelőkészítés van folyamatban. Cukorrépa és takarmányrépa vetéséhez a talajelőkészítési munkálatok mindenütt folyamatban vannak. A kerti vetemények részére a talajmunkálatok jól haladnak. A komló gyengén indult és kitakarását még nem kezdték meg. A dohánypalánták számára többnyire még csak a melegágyakat készítik, egyes helyeken azonban már a magot is vetik. A mesterséges takarmányok jól telelték, fagykárt nem szenvedtek, csak itt-ott mutatkozik bennük kevés egérkár. Az új löherv és zabosbábkönyvet vetése folyamatban van. A rétek fűnövése a kevés téli nedvesség miatt még nem indult meg. Ugyanezen oknál fogva igen lassan zöldülnek a legelők is.

Mérsékelték a burgonya szállítási díjtételét.

A kereskedelmi miniszter értesítette a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarát (Debrecen), hogy a burgonya szállítási díját a legfontosabb szállítási viszonylatokban, a legalaacsonnyab, tehát a 17-ik kocsiostály díjtételeire mérsékelté március 10-től kezdődőleg. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara átiratban kérte fel a többi kerületi mezőgazdasági kamarát, a vármegyei gazdasági felügyelőségeket és gazdasági egyesületeket, hogy a gazdaközönség figyelmét hívják fel a burgonya kedvezményes szállítási és kedvező beszerzési lehetőségeire. A kereskedelmi miniszter rendelkezése ugyanis lehetővé teszi, hogy a szabadosi és szatmári jelentékeny takarmány- és ipari burgonyakészletek távoli vidékre is gyümölcsözően elszállíthatók legyenek.

Köszöntjük a mezőgazdasági kiállítás látogatóit!

Magyar szívünk egész melegével köszöntjük azokat a földmivelő és gazdatestvéreinket, akik az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár alkalmából a fővárosba jöttek.

Sok-sok ezren keresték fel az ország szívét, hogy felhozzák a magyar föld drága termését és a magyar állattenyésztés legjáva példányait. Eljöttek, hogy a mult esztendő fáradságos, nemesítő munkájának nagyszerű eredményeit megmutassák az országnak, sőt egész Európának. És eljöttek, hogy lássanak, tanuljanak, gyönyörködjenek abban a hatalmas lendületben, mely a háború-előtti éveket tulszárnyalóan, csekély anyagi erőekkel, a lehető legnagyobb értékeket termelte ki a magyar földből.

Ha bebarangolják a kiállítás óriási területét és csodálkozó szemük meg-megáll a rengeteg látnivalón, bizonyosan eszükbe jut három nagy igazság.

Az első — amit oly sokszor, de sohasem hangoztatunk elégszer — az az igazság, hogy ennek az országnak fundamentuma a föld; a föld szolgálatába kell tehát állítani minden rendelkezésre álló erőt.

A második igazságot, mely már parancs is, harsogva hirdeti a nagyszerű kiállítás: valamennyi magyar gazdának az a legfőbb kötelessége, hogy okosan és céltudatosan végezze termelő munkáját.

Végül a kiállítás azt a megnyugtató érzést is szét-hinti, hogy nincs ott értékesítési válság, ahol a legszebbet, legjobbat és legkiválóbbat termelik.

Ennek a három nagy igazságnak hirdetője: a VASÁRNAP című képes hetilap.

Szünet nélkül ébresztője a falusi nép öntudatának. Építője a kisgazda- és a földműveléstudomány egységének. Bátorszavú védelmezője a falvak érdekeinek és hangos szószólója a gazdák jogos kívánságainak.

Az okos, helyes és céltudatos termelés ismereteit piántálja olvasói lelkébe. Mindenkit megtanít a biztos jövődelempariparítás módjaira. Megóvja a falusi népet attól, hogy hitvány kufárok kizsákmányolhassák.

Minden olvasója számára bármilyen peres, adóügyi, közigazgatási, mezőgazdasági, elhelyezkedési, orvosi, stb. kérdésben rendelkezésre áll, teljesen ingyen. A mezőgazdasági munkapiaci helyzetét állandóan számon tartja. A falusi nép önzetlen, hűséges, odaadó barátja.

Aki hétről-hétre gondosan elolvassa: hű tájékoztatót nyer mindarról, amit feltétlenül tudnia kell; szakismereit dősségesen gazdagítja; végül pedig szórakozásban lesz része.

Mindezekon kívül a VASÁRNAP a legolcsóbb mezőgazdasági képes hetilap.

Aki tehát azt akarja, hogy az első gazdák sorába jusson, hívja maga mellé segítő társul a falusi nép leghivebb barátját, a VASÁRNAP-ot. Egészen bizonyos, hogy a VASÁRNAP irányítása és tanítása nyomán hamarosan kiállítója lesz a mezőgazdasági kiállításnak, nemcsak nézője. És ha most csodálattal vizsgálhatja valamelyik te-

nyésztő bikáját, tehenét, mennyivel nagyobb büszkeség fogja eltölteni akkor, amikor majd saját tenyésztési állatai nyerik el az első díjat!

Ennek a nagy dicsőségnek megszerzésében a VASÁRNAP-ot nem nélkülözheti egyetlen kisgazda sem!

Március 15-ike megünneplése. Verőfényes tavaszi időben ünnepelte meg az egész ország a magyar szabadság ünnepét, március hó 15-ikét. A fővárosi ünnepek sorrendjét a Társadalmi Egyesületek Szövetségébe tömörült alakulatok felvonulása nyitotta meg. Közül huszezer főnyi ünnepelő vonult fel Petőfi szobra elé, ahol Lendvai István volt képviselő beszélt. Az egyetemi ifjuság a Szabadságtéri irredenta szobroknál, a Batthyány-örökmécsnél, a Honvéd-szobornál és Kossuth Lajos szobránál ünnepelte a szabadság napját. Dél előtt a Vigadó nagytermében ifjusági diszgyűlés volt az egyetemi tanárság vezetésével, délután a Múzeumkertben ünnepély volt. — Az újságírók a Royal-szállóban szabadság lakomát tartottak, melynek szónoka Milotay István dr. főszerkesztő volt, aki a Jókai-serleggel kezében mondotta el az ünnepi beszédet. — A vidékről érkezett hírek szerint az ország valamennyi községében hazafias ünnepségeken emlékeztek meg március 15-éről.

Új egyházkerületi főgondnok. A tiszántúli református egyházkerület a mult év őszén lemondás folytán megüresült egyházkerületi főgondnoki tisztségbe Dégenfeld Pál gróft választotta meg. Az új egyházkerületi főgondnok beiktatása a tiszántúli egyházkerület májusi közgyűlésén történt meg.

Uj kedvezmény vendégeinknek!

Ezen lap előfizetőinek meglegedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van a **Vasárnap** kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

M. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK-szálloda Budapest
szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége.)

Üstökös

törv. védett
folyékony
bőrápoló
megóvja a bőrt
a töréstől víztől
a gyors kopástól

Fest,
pubit és
konzervál!

Lőszerszármok, csizmák, bakancsok, bőrkabátok, kocsibőrök stb. gyógyszer. Ne fogadjon el mást, csak a törv. védett, kipróbált minőségű lovas „Üstökös” folyékony bőrápolót. Kapható mindenütt.

Gyártja:

**Sárkány
Vegytermék
Vállalat**

Budapest, VII., Damjanich,
utca 28/A.

Tisztelettel felkérjük a vásárt látogató — és cikkeink iránt érdeklődő — nb. közönséget, hogy cégünket felkeresni, raktárunkat megtekinteni és a mai viszonyokhoz mérten megállapított árainkról, minden vételkötelezettség nélkül, meggyőződni sziveskedjék.

Herzman Zsigm. és Társa

Budapest, V., Váci-ut 12. szám.

(Nyugati p. u. szemben)

Alapítva 1872, évben

Telefon: A, 171—24.

Nyers- és vízmentes ponyvák (sátrak), zsákok, zsinegek, fonalak, hevederek, cérnák, kötelek, zsinórok, tömlők, lőtakarók stb., stb, gyári raktára, Len-, kender-, juta- és pamutárak!

Meghalt Fráter Lóránd. Fráter Lóránd nyugalmazott huszárkapitány, volt országgyűlési képviselő, Magyarország híres nótaköltője március hó 13-án este, az egyik budapesti szanatóriumban hirtelen elhunyt. A híres dalköltő ötvennyolcéves volt. Nótaestére készült és heves torokgyulladását kapott, amin kezelőorvosna mandulafelmetszéssel segített. A dalköltőt az operáció után köhögési roham lepte meg; azonnal beszállították a szanatóriumba, ahol megérkezése után összeesett és szívzélhűdésben elhunyt. Az „Őszi róza, fehér őszi róza“, „Száz szál gyertyát“, stb. feledhetetlen dalok szerzőjét őrjási részvét mellett helyezték el örök nyugalomra *Érsemjénben*.

Elutazott a pápai nuncius. *Orsenigo Cesare* címzetes érsek, a Szentsek magyarországi követe, öt éves itt tartózkodása után március 9-én elhagyta a magyar fővárost. Elutazása előtt búcsúhálhatáson jelent meg a kormányzó úrnál, majd pedig részt vett a budapesti közönség által rendezett búcsúztatáson, amely a krisztinavárosi plébánia templomban zajlott le. A pápa követét *Hadsz István* dr. tábori püspök búcsúztatta, amelyre a nuncius lendületes magyar beszédben választott. Az ünnepség után a nuncius *Sipőcz Jenő* dr. Budapest polgármestere társaságában a déli vasútra hajtatott, ahol *Klebensberg Kunó* gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Walko Lajos* külügyminiszter és a diplomáciai testület számos tagja vezetésével nagyszámú ünnepelő közönség jelent meg. *Mészáros János* érseki helytartó beszéde után *Sipőcz Jenő* polgármester a főváros lakossága nevében köszönte meg a nuncius áldásdus működését, majd pedig *Klebensberg Kunó* gróf köszöntötte a távozó érseket. Budapesttől az ország határáig minden állomáson díszes küldöttség várta a nuncius vonatát s a magyar nép meghatottan búcsúzott a közszeretben állott apostoli követől.

A Faluszövetség újabb gyűlései. A *Faluszövetség* az elmúlt szombaton és vasárnap a gyűlések egész sorát rendezte az ország legkülönbözőbb részein fekvő községekben. Ezek a gyűléseken a Szövetség kiküldöttei a magyar falvak időszerű kérdéseit ismertették és különösen rámutattak a falusi földmives nép szervezkedésének a fontosságára. A Szövetség a következő helyeken tartott gyűléseket a falusi lakosság igen nagy érdeklődése mellett: *Irsa, Pilis, Tiszavárkonyi tanyák, Tószeg, Kéthely, Marcali, Hosszúhetény, Mecsekszabolcs, Helesfa, Bükkösd, Legyesbénye, Mezőcsát, Tiszartúrjén és Tiszapalkonya* községekben. A gyűléseken a központi kiküldöttek nagy tetszéssel fogadták előadásai után a megjelent közönség köréből kifogás tárgyává tették a *földreform során kapott földek magas megváltási árát és a mezőgazdasági munkabérszerződések tekintetében észlelhető visszásságokat*. A Szövetség a panaszok orvoslására mozgalmat indít.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése március hó 31-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre	. 2 P
félévre	. 4 P
egész évre	. 8 P

Mutatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a
KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., József-körút 5.

A székesfőváros küldöttsége és az ujságírók a Kormányzó Úrnál. A magyar ujságírótestület vezetői március hó 15-én, délelőtt tisztelegtek a Kormányzó Úrnál, hogy kormányzásának tízéves évfordulója alkalmával üdvözöljék. Az ujságírók nevében *Márkus Miksa*, a Magyar Ujságírók Egyesületének elnöke, intézett beszédet a Kormányzó Úrhoz, majd pedig felolvasta az ujságírótestületnek az államfőhöz intézett üdvözlő feliratát. A Kormányzó Úr közvetlen szavakkal köszönte meg a magyar ujságírók tisztelegését és beszédében azon óhaját fejezte ki, hogy — *a magyar ujságírók nekak a ma történetírői, de történetcsinálói is legyenek, akiknek cselekvő részt kell vállalniok a magyar sors kialakulásának küzdelmeiben.* — Ugyancsak március hó 15-én fogadta a Kormányzó Úr a főváros üdvözlő küldöttségét, melyet *Ripka Ferenc* főpolgármester és *Sipőcz Jenő* dr. polgármester vezetett. A Kormányzó Úr válaszában hangsúlyozta, hogy — *ne engedjenek választalat emelni a város és falu között, mert Budapest a magyar falu sajtós életének magasabb kulturális képviselője kell, hogy legyen.*

Félnek a csehek a cigányzétől. A *Narodni Politika* című prágai lap a napokban cikksorozatát közölte, amelyben a csehek legnagyobb ellenségének a felvidéki magyar cigányzétet mondja. A cikk szerint a cigányzenészek magyarosítják a felvidék lakóit. A cigányzene ugyanis nem engedi kiadni a magyar öntudatot a felvidékiek lelkéből és még a tótok véré is magyarrá forralja. Az újság a cikksorozat végén azt követelte, hogy *toloncolják ki a veszedelmes muzikusokat a köztársaság területéről és tilták el a Felvidéken a magyar zenét.*

A M. Kir. Osztályorszájáték a pénzügyminiszter megbízásából a *Pénzügyi Központ* rendezel és bonyolítja le. Április hó 16-án kezdődik az új osztályorszájáték. Sorsjegyek mennyisége 84.000, a nyeresényeké 42.000, tehát minden második sorsjegy nyer! A nyeresények összege közel 8 millió pengő. A sorsjegyek hivatalos ára: egész 24 pengő, fél 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő az összes budapesti és vidéki főelárúsnál. Jutalom 300.000 pengő, főnyeresény 200.000 pengő, úgy hogy a legnagyobb nyeresény szerencsés esetben 500.000 pengő középpénz. Kisorsolás a 4. kerülnek továbbá 100.000, 50.000, 40.000 stb. nyeresények. Tehát úgy a játéktér, mint az árak és a kiváló nyeresél esélyek változatlanok.

Jobboldalon van a szíve. A debreceni Augusztus-szanatóriumban a napokban vizsgálták meg az iskolák növendékeit. Az egyik röntgenvizsgálat alkalmával az orvosok nagy meglepetéssel tapasztalták, hogy *Vargha Dezső* második osztályú reáliskolai tanulónak a szíve nem a bal, hanem a jobboldalon van. Megállapították, hogy a gyermek már így született, de az elváltozást még eddig senki sem vette észre s a flu eddig sohasem volt beteg.

Felhívjuk a nagyrédmű gazdaközönség figyelmét az 1884. év óta fennálló *Nagy Igndé budapesti cégre*, melynél úgy a szőlő-, mint a borgazdaságban szükséges gépek, eszközök, valamint borkezelési anyagok legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhetők. A cég az 1928. évi Szombathelyi Mezőgazdasági és Ipari Kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve.

MIELŐTT bárhol beiratkozna, tekintse meg Magyarország legrégebb, legnagyobb soffőriskoláját.

Egyetlen iskola, mely saját benzinkészlettel rendelkezik. Ungár, VIII. ker., Karpfenstein-utca 20. Telefon József 412-46. Urvezetőknek külön tanfolyam.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Mi a mai értéke az 1919. évi március havi 1900 koronának? 2. Mi volt a buza ára 1919 március 1-én? (Há előfizető, Tiszasüly.) — **Felelet:** 1. Körülbelül 480 pengő. 2. Hatvan korona volt a maximális ár métermázsánként.

Kérdés: 1. Hány kilogramm szénkéreg szükséges kétezer-öttszáz szőlőtőkéhez? 2. Mennyibe kerül egy kilogramm szénkéreg? 3. Érdemes-e a Noah szőlőt szénkéreggel kezelni? (N. L., Csoma.) — **Felelet:** 1. Egy katasztrális hold szőlő szénkéregkezelésére 140—180 kilogramm szénkéreg szükséges. 2. Hetvenkét fillér kilogrammonként. 3. Meg sem érdemli a szénkéreg-kezelést, ártani nem árt. A szénkéreg-szükséglet egyébként nem a tőkék után igazodik, hanem a terület nagyságától függ.

Kérdés: 1. Mi a címe József királyi hercegnek? 2. Hogyan kell a salétromos területet salétrommentessé tenni? (Cs. S., Sereg.) — **Felelet:** 1. József királyi herceg őfensége, tábornagy, Budapest, I. kerület, Vár. 2. Bizonyára szikes talajt ért a salétromos alatt. Minthogy azonban szikes talaj is többféle van és a javítás aszerint változik, azt ajánljuk, vigyen be talajmintát az Alföldi Mezőgazdasági Intézetbe (a szegedi vasúti hid melletti vörös épületbe), hol a szikes talajok kiváló ismerője, Herke Sándor dr. fővegyszer alaposan fogja tájékoztatni.

Kérdés: 1. Mennyi iszapolt krétát adjak az állatoknak? 2. Milyen talajt szeret a szudáni fű és hol kapható a magja? (A. J., Fenyőfő.) — **Felelet:** 1. Az iszapolt krétából egy téhneknek 5—10 deka, szoptató kocának 2—5 deka, növendékmarhának 2—5 deka, malacnak és süldőnek 1—4 deka, baromfi-fiókának 0,2—1 deka adandó a testnagyság szerint. 2. A szudáni fű eddigi tapasztalatok szerint, a sovány futóhomoktól eltekintve, mindenféle talajon megél. Magja kapható Mauthnernél kilogrammonként 95 fillérért.

Kérdés: Össz folyamán süldőim mindegyike megbetegedett. Az állatok egy része két hét alatt meggyógyult, de a betegség után 6-hat hétre néhányuk megfájdult a lába. A beteg állatok lába már hónapok óta rossz s olyan nehezen járnak az állatok, hogy rossz még a nézésük is. Mi az oka az állatok bajának? (K. I., Kurágota.) — **Felelet:** Süldői angolkórosak. Hozzason számunkra a Chinoi-tól (Újpest, Tó-utca) Pekk nevű gyógyszer, melyből darabonként 3—4 deka kell naponta s így naponta állatonként 2—3 fillérbe kerül. Három-négy hét alatt meggyógyulnak. A megrendelésnél írja meg, hogy hány darab és milyen súlyú süldőről van szó. Hivatkozzék a megrendelőlevélben lapunkra.

Kérdés: Hol lehet egy-két éves ültetni való nyírfát és nyírfamagot szerezni? (M. I., Mindszent.) — **Felelet:** Nyírfamagot minden nagyobb magkereskedésben, nyírfát pedig valószínűleg kap a Kecskeméti Faiskola Rt.-nél (Kecskemét, Széchenyi-tér 6.), vagy Huszty János falkolájában, Nyíregyházán, esetleg a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál (Debrecen, Hunyadi-u. 15.).

Kérdés: Angol nyírről keresztezett sertéseimet orbánc ellen magam akarom beoltani. Hol kaphatok az ojtáshoz való fecskendőket? (Ifj. V. I., Kondorostanya.) — **Felelet:** Az 1907. évi 5400. számú miniszteri rendelet értelmében baktériumokat tartalmazó ojtóanyag (vaccina, vírus) csak állatorvosi rendelkezésre adható ki. Ojtófecskendő Geltner és Rausch (Budapest), kapható. Az ojtóanyag mennyisége az anyag erőssége szerint változó, ezért az ojtóanyagtermelő intézetek ezt a Használati utasításban esetről-esetre közlik. Ha volna ojtóanyagja, akkor is kockázatos volna az ojtáshoz fogni, mert esetleg több bajt csinál magának, mint amennyit az orvosi díjban megtakarítani vél. Így pl. beteges állatot ojtani nem szabad, vagy pl. pestises fertőzés esetén az orbáncoltás a pestist kitérésre indítja. Ilyen és hasonló dolgokat az állatorvos már tud s azért kellő óvatossággal jár el.

Kérdés: 1. Nagybátyám kint él az Északamerikai Egyesült Államokban. Ha megküldi nekem a szükséges beutazási engedélyt, kimehetek-e hozzá? 2. „Maria, Mater Dei Patrona Hungaricae 1846” feliratu ezüstpénzem van. Van-e ennek valami értéke? 3. Ad-e az állam vadviz lecsapoláshoz szükséges eszközöket? 4. Hogyan lehet a tulságos izzadás és a bőr kipárlása ellen védekezni? (M. S., Gádna.) — **Felelet:** 1. Ha itt érvényes utlevelet és kivándorlási engedélyt kap, úgy minden további nélkül elmehet nagybátyájához. 2. Egy-két pengőzt adnak darabjéért. 3. Forduljon az illetékes mezőgazdasági kamarához, amely kérését továbbítja a földmivelségi minisztériumhoz. 4. Fokozottabb mértékben kell a tisztaságra ügyelni, gyakran kell mosdani és a fehérműt váltani. A kipárlott részt hűtőporral kell beszórni.

Kérdés: Hol lehet kapni kézfogóra alkalmas vőfélyi könyvet? (H. K., Szerényfalva.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kaphat vőfélykönyvet a legkülönbözőbb fajtákban.

Kérdés: Megfelelő termést ad-e a Székács-féle buza barna homokos talajon? (É. G. B., Pusztamérges.) — **Felelet:** Mivel Székács-féle buza többféle van, mindegyik törzs külön számmal van jelölve, írja meg a nemesítőnek, hogy Ön milyen talajon gazdálkodik s akkor olyan számut küld, amilyen az Ön talajviszonyai mellett a legjobb reményekkel termelhető.

Kérdés: Mi az oka annak, hogy a nádam készített tiszta teavaj színe fehér? Szeretném, ha a vaj szép sárgásszínű volna, mivel lehetne ilyen színűre festeni? (K. J. Ofa, Sárvár.) — **Felelet:** Télen minden vajnak a természetes színe fehér. Hogy sárga legyen, festeni kell. Ilyen vajfestéket mindenhol kapni, ahol tejgazdasági eszközöket árulnak. Pl.: Alfa Separator, Budapest, Ráday-u., vagy Hansen-laboratórium, Ferenc József-rakpart. Majd ha már tehenei zöldtakarmányt esznek, akkor a vaj festés nélkül is sárga lesz.

Kérdés: 1. Kereskedelmi tengerész akarok lenni, hová forduljak? 2. Van-e Magyarországnak haditengerészet? 3. Hol van hazánkban tengerészeti iskola? (A. J., Mezőberény.) — **Felelet:** 1. Kereskedelmi tengerészeket, tudomásunk szerint, jelenleg csupán a Magyar Kelet-Tengeri Hajózási Részvénytársaság vesz föl, mert csupán ennek a társaságnak járnak hajói a tengereken. A társaság irodája: Budapesten, V., Nádor-utca 21. szám alatt van. 2. Nincsen. Csupán folyamórsé-geünk van, amelynek legénységi állományába tizennyolcadik életév betöltése után vesznek fel újoncokat. 3. Jelenleg nincsen; az élszakított Fiumében volt magyar királyi tengerészeti akadémiája.

Kérdés: 1. Lovas altiszt voltam és most, mint lovsz szeretőnk a fővárosban elhelyezkedni. Hová forduljak? 2. Mi a címe K. M.-nak, a Magyar Távirati Iroda főnökönek? (7369. sz. előfizető, Magyaregregy.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Nemzeti Lovarda igazgatóságához, Budapest, VIII., Eszterházy-utca 32, ahol talán tudnak elhelyezkedést ajánlani számára. 2. Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 7. Megszólítás: méltóságos.

Kérdés: 1. Bazilika és Osztrák Vöröskereszt sorsjegyem van. Van-e valami értékük a sorsjegyeknek? 2. Mennyi volt a buza ára 1917-ben? (B. O., Babot.) — **Felelet:** 1. Csak néhány fillért érnek, amiért most eladni nem érdemes. Tartsa meg továbbra, hátha ártéreklik. 2. A buza maximális ára január elsejétől július 31-ig 38 korona volt métermázsánként, augusztusban 50 korona, szeptemberben és októberben 48 korona, novemberben és decemberben 45 korona volt métermázsánként.

Kérdés: 1. Bazilika és Osztrák Vöröskereszt sorsjegyem van. Van-e valami értékük a sorsjegyeknek? 2. Mennyi volt a buza ára 1917-ben? (B. O., Babot.) — **Felelet:** 1. Csak néhány fillért érnek, amiért most eladni nem érdemes. Tartsa meg továbbra, hátha ártéreklik. 2. A buza maximális ára január elsejétől július 31-ig 38 korona volt métermázsánként, augusztusban 50 korona, szeptemberben és októberben 48 korona, novemberben és decemberben 45 korona volt métermázsánként.

Kérdés: 1. Bazilika és Osztrák Vöröskereszt sorsjegyem van. Van-e valami értékük a sorsjegyeknek? 2. Mennyi volt a buza ára 1917-ben? (B. O., Babot.) — **Felelet:** 1. Csak néhány fillért érnek, amiért most eladni nem érdemes. Tartsa meg továbbra, hátha ártéreklik. 2. A buza maximális ára január elsejétől július 31-ig 38 korona volt métermázsánként, augusztusban 50 korona, szeptemberben és októberben 48 korona, novemberben és decemberben 45 korona volt métermázsánként.

Notterpeck és Mokossényi

orvosi műszer- és kötszer-üzem

BUDAPEST,

Főszékhely:

VIII., József-körút 31/b.

(Kölcsey-utcai oldalon)

Telefon: József 414—35.

Üzem:

VIII., Német-utca 28. sz.

Mindennemű speciális:

Művegtagok
Tehermentesítő gépek
Műkarok
Műkezek
Testgyógyesítő
Modern és egészségügyi
haskötők

Magyarországon a speciális alumínium-műlábak egyedül készíthők.

Sérvkötők
Ludtálpétek
Orthopéd-cipők
Gummi-harisnyák
Kötiszerek
Fűzők

Kérdés: 1. Elemi iskolát végeztem, urasági inas vagyok. Brazíliába akarok kivándorolni. Hová forduljak ebben az ügyben. 2. Milyen kint a megélhetés. 3. Melyik európai államba lehet kivándorolni? (N. J., Baktüttös.) — **Felelet:** 1. Kivándorlási engedélyt kell kérnie a belügyminisztérium kivándorlási osztályától, Budapest, I. kerület, Országház-utca 28.) 2. Megtudhatja a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodától, VIII. Fiumei-ut 4. szám. 3. Oroszországot kivéve, bármelyik államba mehet, azonban munkát csupán Belgiumban vállalhat. A többi országokba csak úgy vándorolhat ki, ha előzően biztosította az elhelyezkedését.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. G., Verseg: Rajtunk kívül álló okok adadályozzák a kérdés megvalósítását. Bizonyosat nem ígérhetünk, csupán annyit mondunk, hogy állandóan foglalkoztat bennünket a dolog. — P. J., Káva: Verseiből egyiket legközelebb közöljük. Tréfái is beváltak. — S. J. és társal, Csőr: Tessék elolvasni a „K. G., Verseg“ címre küldött üzenetet. — F. A., Déványa: Verseiből alkalomadtán közölünk. — K. I., Nagycsehgy: Versel nem közölhetők. Ön nincs tisztában a verselés szabályaival. Először ezt sajtáítsa el. — I. B.: Levélét eljuttattuk az Országos Mezőgazdasági Kamarához. — Régi előfizető, Mesterszállás: Tessék elolvasni a „K. G., Verseg“ címre küldött üzenetet. — K. J., Nagykörpád: Nem közölhető. — Rábacsánaki gazdakör: Lapjuk érthetetlen módon valahol elkallódott és csak a napokban jutott el hozzánk. Ma már bizonyosan áll is a tejszövetkezetre. — B. J., Boldog: Mindig örömmel vesszük a klisékészítésre alkalmas felvételeket. — M. S., Tar: Több jó van köztük. — Ifj. G. V., Lisz: Rejtvényei közt több jó van. Tréfáiból közlünk. — Cz. J., Csegöld: Csak olyan rejtvényt megírásával foglalkozunk, melyeknek megfejtését is közli az olvasó. Ön ezt elmulasztotta. Megfejtéssel együtt küldje be még egyszer. — L. L., Decs: Jó! — L. L., Tiszakört: Válogatunk belőlük. — B. T. S., Szabadszállás: Az első rejtvény jó. Kérésére olvassa el a „K. G., Verseg“ címre küldött üzenetet. Tréfája közül az egyik jó. — P. B., Bojt: Két közlésre alkalmas találtunk köztük. — 16943. számú foglalkozó, Tiszvárs: A levelében közötti kérdésekkel bőségesen foglalkozik a „Vasárnap“ válság-pályázata. — K. M., Szarvas: „Petőfi fénye“ című versét terjedelme miatt nem közöltük. — F. L., Győrasszonyfa: Válogatunk belőlük. — I. I., Beled: Pontrejtvénye helyett mást kérünk. — Cs. K. és Ifj. Cs. S., Lébény: Közlünk belőlük. — Nagy, Galambok: Valóban ön írta ezeket a verseket, vagy csak lemásolta? — K. Gy., Tibolddaróc: Tréfája jó. — O. P., Drávaszent: Rejtvénye jó. — Cs. M., Rétszilás: Szórejtvénye jó. — Csanádpalotai: A versek érzékre vallanak. Az első vers első négy sora meglepően jó, a többi már gyenge. Nem közölhető. Az első rejtvényt már megjelent lapunkban, a második nem vált be. A harmadik jó. — V. V., Kisbicsérd: A rejtény nagyon nehéz, mást kérünk. — K. J.: Keserű soraira csak egy megjegyzésünk van. A gazdatársadalom azért képtelen érdekeit hatásosan és eredményesen megvédeni, mert legnagyobb részben olyan emberekből áll, mint Ön. Ön és társai ma sem ébredtek annak az igazságnak tudatára, hogy a gazdatársadalom erejét csak összefogással lehet növelni. Ez az igazság pedig azt parancsolja, hogy mindenki abelgyelt, hogy elforduljon, kitartson az érdekeit szolgáló intézmények mellett. — A. M., Sár: Válogatunk belőlük. — K. F., Csesztreg: Valamelyikre sor kerül. — A. J., Fenyőfa: Közlünk belőlük. — M. A., Budakeszi: Akad köztük jó. — Sz. J., Bodrogkisfalud: Pontrejtvénye jó. — Gy. P.: Köszönjük szives elismerő sorait. Kérjük, segítsen kevesbiteni a „deficitet“, úgy hogy új híveket toboroz lapunk táborába. Ha a rejtvények közül ötöt megfejt, résztvesz a sorsoláson. Rejtvényt legközelebb közzétesszük. — Á. J., Lőrinci: Válogatunk belőlük. — Á. B., Lőrinci: Az előző üzenet Önnek is szól. — B. J., Belvárdgyula: Rejtvényeiből közlünk. Tréfája jó. — Sz. J., Bátoronostor: Az első jó. — R. I., Biharugra: Jó. — D. A., Csobaj: Verses pontrejtvényére sor kerül. — N. I., Szendrő: Válogatunk belőlük. — G. D., Somló: Tessék a rejtvények megfejtését is közölni: így nem foglalkozhatunk velük. — Ifj. K. J., Oros: Tréfáját nem használhatjuk. Pontrejtvénye jó.

SZIVÁRVÁNY.

A beszélő lud

Mikor legutóbb odahaza jártam a falumban, az egyik széles, tágas udvaron megpillantottam egy vén ludat. Olyan nagyon öreg volt, hogy alig-alig tudott már totyogogni. Feltűnt nekem és gondolkodtam rajta, hogy mennyire nem gazdaságos egy jószágot ennyire megvénni hagyni.

Amint a kerítés előtt álltam és tünődtem, a házból az udvarra lépett a gazda.

Okos tekintetű magyar ember volt, komoly és le lehetett olvasni az egész lényéről, hogy ok nélkül nem csinál semmit sem. A vén ludat sem tartja hiába. Megkérdeztem tőle:

— Mondja csak, bácsikám, hány éves lehet az a lud ott az udvaron?

Az öreg mosolygott:

— Azt bizony magam sem tudom egészen bizonyosan, tekintetes uram. De nagyon öreg.

És szóbeszéd közben elmondta a vén, kopasznyaku lud történetét:

— Ugy volt, kérem, hogy erre a ludra nagyon haragudtam, mert rettenetes lármás jószág volt. Mindig gógogott s valahányszor kinyitotta a száját, a hangjából mindig azt véltem hallani, hogy:

„Pál Á—dám!“

Mivel pedig az én nevem is Pál Ádám, mérges voltam rá, hogy miért kiabálja folytonosan az én nevemet.

Már a szomszédaim is csufoltak vele.

Egyik délután, mikor megint rájött a kiabálás, haragomban elhatároztam, hogy levágom.

Éjszakára külön ketrecbe tettem, hogy reggel mindjárt végezhessek vele. Én meg bementem a szobába, lefeküdtem és elaludtam.

Alig, hogy kicsit elszunyókáltam, a kerítésen átmászott a felesül Klanauzer Péter, a hóna alatt zsákot cipelt, egyenesen a baromfiólhoz ment, hogy a szárnyasokat ellopja.

Amint az ajtót kinyitotta, a kakas mindjárt felébredt s a maga nyelvén rákiáltott:

— Ki ka—tat itt?

A felesül legény ijedtében bemutatta magát:

— Kanauzer Péter vagyok. De hallgass!

A gunár is felébredt és megkérdezte:

— Hun hágtál be?

A felesül kiféle mutatott:

— Itt a kerítésen. De ne lármázz, mert a gazda felébred.

A kácsa ugyanakkor eltátozza a száját:

— Zsák! Zsák!

A legény a hóna alól elővette a zsákot és feléje tartotta:

— Itt van-e, a hónom alatt. Mindjárt bele is teszek.

Azzal a baromfiakat összeszedte s már indult is, hogy a zsákmányt elvigye, mikor a ketrecbe zárt lud nagyot kiáltott:

— Pál Á—dám! Pál Á—dám!

A hangos kiáltásra felébredtem. Éppen jókor, mert a legény már vitte a baromfiakat. Amint meglátott, persze eldobta a zsákot, a baromfiakat pedig szétfutottak és így megmenekültek.

Szeliden végighordozta szemét a vén jószágon és úgy mondta:

— A ludnak megkegyelmeztem. Azóta nyugdíjba van. Itt éldegél a portán s ha idegent lát, menten kiabálni kezd:

— Pál Á—dám! Pál Á—dám!

Bizonyosan a Klanauzer Péterre gondol. De lehet az is, hogy a késre, amelytől megmenekült.

NYÁRY ANDOR.

Akar sokat tojó, nagytüstü, szép baromfi állományt?

Rendeljen 160—260 évi tojásáhozamu **sávozott plymouth** tyukjaim s azok utódaitól származó keltetőtojást. Ára darabonként **30** fillér. Szállítás rázásmentes dobozokban. Évtizedek óta bevált fajta.

Kaphatók Plymouth tyukok, Rhode Island kakasok. Gabonaneműk és magvakért is szállítok.

KAPOUN ZOLTÁN fajbaromfi telepe,

Szentendre, Rév-utca 1.

Tojásáhozam ellenőrizve. Állomány törzskönyvezve.

Levelezésnél válaszbélyeget kérek.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

üt S

(Beküldte Martin Antal Budakesziről.)

2. Betűrejtvény.

K $\begin{matrix} \circ & \circ & \circ \\ \circ & \circ & \circ \end{matrix}$ $\frac{1}{K}$ **(-I)**

(Beküldte Boa József Lendvauifaluból.)

3. Keresztrejtvény.

1		2	3	4	5	6
		7		8		
			9			
10	11			12	13	14
15					16	
		17	18	19		
			20	21		
22	23				24	25
26				27		

Vízszintes sorok:

- Hazánk folyója.
- Sarkkör.
- Jószág.
- Régi nép.
- Számáordítás.
- Forditva német személyes névmás.
- Földet forgatja.
- Fehérmegyei község.
- Vadász teszi.
- Karjainkban is van.
- Egy betűt hozzáadva, ablakon található.
- Műút másképpen.
- Mezei vad.
- Zola Emil egyik műve.

- Gyümölcs.
- Madár.
- Egy betűvel pótolva, napokból lesz.
- Író teszi.
- Háziállat.
- Egy nemzet pénze.
- Visszafelé olvasva, ismét egy pénz.
- Tavaszi reggeleken látható.
- Férfi név.
- A molnár teszi.
- Paradicsomkert másképpen.
- Ékezzettel hónapokból lesz.
- Személyes névmás.
- Pótolva egy betűvel, víz az ad.
- A 15. vízszintes középső betűjét hozzátéve: játék.
- Helyhatározó ragja.

Függőleges sorok:

- Német személyes névmás.
- Mutató szócska.

(Beküldte ifj. Cs. Nagy József Kaposszentbenedekről.)

4. Pontrejtvény.

i . s . e . a . á . k . c . i . á . k . r . g . u . a . o . d . l . t

Beküldte Balla Károly Sarkadról.)

5. Szórejtvény.

Olasz I „Száz szál gyertyát...”

(Beküldte Nagy Juliska Pálmonostoráról.)

6. Szórejtvény.

A hét egyik napja asztalos szerszám (-ő **vér vér vér**
(-d)   **(é=e)**)

(Beküldte id. Gulyás József Borsosgyőrből.)

7. Szórejtvény.

I   **S**
X

(Beküldte Végel János Metykutról.)

8. Szórejtvény.

Sz felkiáltó szócska menyasszony

(Beküldte ifj. Borsos István Szigetszentmiklósról.)

9. Szórejtvény.

mén   **metsz**
(ó=o)   **(á=a)**

(Beküldte Farkas Károly Kiskundorozsmáról.)

10. Szórejtvény.

I   **ya**

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényből.)

11. Szórejtvény.

at at
(e=a)

(Beküldte László József Putnokról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 15-ik számban közöljük.

A 9-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Névrejtvény: **Veszprém**. 2. Pontrejtvény: **Dereng** már a sugaras hajnal. 3. Szórejtvény: **Virág Benedek**. 4. Pontrejtvény: **Égbetörő sas vagy, magyarok hazája**. 5. Névrejtvény: **Petőfi Sándor**. 6. Szórejtvény: **Tétlenül él**. 7. Kockarejtvény:

h	a	l	á	l
d	u	n	a	
h	a	l		
ó	z			
n				

8. Pontrejtvény: **Jelmagyarázat**. 9. Szórejtvény: **Folyószámla**. 10. Szórejtvény: **Sorsüldözött**. 11. Szórejtvény: **Színész**. 12. Szórejtvény: **Mózes**. 13. Betűrejtvény: **Évente**. 14. Szórejtvény: **Fegyverek**. 15. Szórejtvény: **Balpárt**. 16. Szórejtvény: **Bakony**.

Helyesen megfejtették: Kardos György, ifj. Szücs István, Simon Viktor, Zádor László, Szlavikovits János, Bari József, Gergely Gábor, özv. Rózsa Lajosné, Kandás Gyula, Fraunhoffer Ferenc, Asbóth Mária, Kovács Lajos, Buzás Antal, Krafcsik Gábor, Farkasdy Vince, Otelecz Péter, Sz. Balogh Lukács, ifj. Prókay Gyula, Tóth Pista, Símán Gyula, Szücs M. Sámuel, Szinech Béla, Beléti Márton, Kovács János, Császár Katalin, Fecske Lőrinc, Tarasai József, Magony Antal, Farkas Pál, Kovács Bálint, Nagy Lajos, Illés Iduska, Simon Imre, Várkonyi János, Boa József, Burkali György, Martin Antal, Nagy János, Dávid Sándor, Dusik András, Skinta F. Ferenc, Gerits Vendel, Élő G. Balázs, Szabó Károly, ifj. Dúsa Péter, Bugovics Lujza, ifj. Lukács Ambrus, Szalay Mariska, Gáncs Dezső, Gáchal Annuska, Hubay Miklós, Pál Imre, Sztraka Ferenc, Vech István, Mrazik József, Holczer Brigitta, Kaezenbach János és Pabacz István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Illés Iduska (Beled)**, **Tóth Pista (Lipót)**, **Otelecz Péter (Drávaszentcsanak)**, ifj. **Szücs István (Markolabögöde)** és **Dusik András (Csobaj)**.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(32 közelmény.)

Vica az ajtó felé mutatott:
— Akkor menj!
Ferkó felcsattant:
— Megyek is! — felelte és nagy lépésekkel ismét az ajtó felé sietett.
Megint hatalmasat dörrent az ég.
Ferkó megint megrettent.
Vica megint felsikoltott:
— Jézus! — és megint Ferkó keblére simult és szorosán összebujtak.
A dörgés után ismét magukhoz tértek és ismét szétváltak.
Vica megszólalt:
— Nahát!
Nagyon szégyelte magát, hogy ijedtében a legény keblére simult.
Ferkó ugyanugy érzett.
Vica ránézett.
A legény lesütötte a tekintetét. Ha Ferkó nézett fel, akkor meg a lány sütötte le a tekintetét.
Ez a játék százszor ismétlődött, aztán Vica nem bírta tovább. Rövid hallgatás után halkán, de barátkozó hangon megszólalt:
— Fázol?
A legény tiltakozni akart, de a barátságos hang jól esett neki s tiltakozás helyett csendesen mondta:
— Nem.
Vica lesütötte a szeméit:
— Én se! — felelte nagyon csendesen.
A villámlás fénye átfutott a szobán.
Ferkó megszólalt:
— Dörög!
Vica a villámtól félt:
— Csak ne villámlana.
Ferkó megjegyezte:
— De villámlik ám!
Hallgatott pár pillanatig, majd végig nézett vizes ruháján s hogy a lányra hasson, nagyon kényesen fintorgatta az orrát:
— Tán meg is hültem!
Vica ránézett:
— Fázol?
A legény összeremegett:
— Fázok!
Vica hangja egyszerre anyáskodó lett:
— Az előbb azt mondtad, hogy nem fázol.
Ferkó a levegőbe szippantott:
— Most fázok, — mondta keserves hangon, aztán a

mellére mutatott. — Szur a tudóm.
Vica megijedt:
— Fáj?
— De nagyon, — felelte Ferkó. — Itt a májam-e. Mindjárt a vesémmel, a nadrágszjij fölött.
Vica a gyufát kereste:
— Begyujtsak?
— Nem ártana.
Vica a kemence felé tartott, most Ferkó elébe állt. Az egész magatartása megváltozott. A bajuszát megpödörte, aztán hamisan a leány felé vágott:
— Megijedtél, ugy-e, hogy szur a tudóm!
Vica nagy szemeket meresztett:
— Hát nem szur?
— Nem hát, — mosolygott a legény. — Nem is szurt. Nem is fázok.
Vica nem értette a dolgot:
— Akkor mért mondtad, hogy fáj?
— Hát azért, — vágta ki Ferkó, — hogy beszél-gessünk.
Vica hirtelen megértette, hogy lépre vitték. Szinlelt duzzogással beszélt:
— Ha tudtam volna, hogy nem fázol, nem álltam volna veled szóba.
Ferkó most már helyben volt. Bátran kötekedett tovább:
— Meg se tudtad volna állni.
— Én?
— Te ám! — felelte Ferkó. Kis szünet után belezé a leány szemébe és kedves évődéssel incselkedett vele. — Tudom jól, hogy nem a szivedből mondtad, hogy keresek másik lányt.
Vica is kötekedett:
— Biz a szivemből mondtam, — felelte suly nélkül. — Ugy is éreztem.
Ferkó azonban nem tévesztette meg:
— Engem ugyan nem csapsz be!
Vica a legény felé fordult:
— Hát te a szivedből mondtad, hogy keresek másik legényt?
Ferkó nem tudta, hogy az igazat megmondja-e, vagy ne. Cselhez folyamodott hát és kétértelmű feleletet adott:
— Hát én csak úgy mondtam, mint te.
Vica szeme felragyogott:
— Akkor hát!
Ferkó nem szólt. Megfogta a leány csuklóját, egy ránással a keblére vonta és hosszasán összecsókolóztak.
Ferkó a csók után hirtelen nagyon otthonos lett:
— Te Vica! — kezdett beszélni. — Tudod, én nem szoktam komédiázni. Mert hát a piros kendő szép kendő. Aki mást mond, az hazudik. A kék is szép.
Magasra tartotta a fejét, hogy az orra szinte a levegőbe ágaskodott:
— De én mégis csak azt mondom, hogy a babos a legszebb!
Vica elsápadt:
— A babos?
— Az ám, — felelte Ferkó, — mert az tarka. Aztán jól áll. Meg divatos is.
Vica arca most meg kitézesedett:
— Ki mondta neked, hogy a babos divatos?
— Az, — felelte a legény, — aki a legjobban tudja az ilyent.
És megmondta:
— A Móric bácsi!

Ónodi Szabó Lajos

baromfi tanyája
Szentés

Állami ellenőrzés alatt
álló törzstenyészet.

Amerikai fehér leghorn, Rhode Island Red, bronzpulyka és gyöngytyuk tenyésztés. — Tenyésztőjások napocsibék, növendék és tenyészállatok a megrendelés sorrendjében szállítatnak. — Elit törzsek magas tojáshozamra és nagy testsulyra kiválogatva.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március hó 23-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Tiszaföldvár. — **Kirakodóvásár:** Hódmezővásárhely.

Március hó 24-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bácsbokod, Csákvár (sertésvásár bizonytalan), Gödöllő, Gödre (sertésvásár bizonytalan), Nemesdéd (sertésvásár bizonytalan), Némethely, Ócsa, Ósi, Patca (sertésvásár bizonytalan), Ricse, Szany, Szendrő, Tokaj. — **Kirakodóvásár:** Hódmezővásárhely.

Március hó 25-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Kőröshegy.

Március hó 26-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Bükkösd, Kehida, Marcali, Rédiés, Sílmege (sertésvásár bizonytalan), Tiszakarád, Törökoppány (sertésvásár bizonytalan), Vásárosmiske (sertésvásár bizonytalan), Vizvár. — **Állatvásár:** Dunaföldvár.

Március hó 27-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Nyirbátor, Sajtoskál (sertésvásár bizonytalan), Velence, Véménd. — **Állatvásár:** Devcester.

Március hó 28-án, pénteken.

Nincs vásár.

Március hó 29-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Cibakháza. — **Marha- és sertés- vásár:** Szekszárd. — **Állatvásár:** Battonya.

TRÉFÁK

A Hány János.

Egy népfelkelő baka dicsekszik a hősiességével. Kérdik tőle, látott-e ellenséget?

- Hogy láttam-e? Kettőnek még a lábát is levágtam.
- Miért nem a fejét?
- Mert mire odaértem, már le volt vágva.

(Beküldte Tarr János Egergről.)

Következtetés.

Egy falusi ember a városban sétálva, benéz egy ügyvéd irodájára nyitott ajtaján. Az ügyvéd irnokával együtt dolgozott.

A járatlan ember üzletnek nézte az irodát, s alázatosan kérdi:

- Megkövetem alássan, mit árulnak itt?
- Szamarakat, — kiáltá mérgesen az ügyvéd.
- Tyűh, akkor annak nagy keletje lehet, mert mán csak kettőt látok itt, — szólta nyugodtan a falusi, s tovább ment.

(Beküldte Péter Jenő Kávdáról.)

A koffer.

- Vegye meg ezt a koffert.
- Minek?
- Tegye bele a ruháit.
- Nem vagyok bolond! Talán majd a maga kedvéért meztelenül fogok járni!

(Beküldte Pethő Béla Bojtról.)

Utolsó kérdés.

Hitelező: Most kérdelem utóljára, fog-e fizetni, vagy sem?
Adós: Na, hála az égnek, hogy már véget ér ez az örökös kérdés-kösdés.

(Beküldte ifj. Gerits Vendel Liszról.)

Malacvásár.

- Na, nem adta el a malacot, koma?
- De nem ám! Hogy mána valaki egy hitvány malacot eladhasson, nagy dicsőjének kell ám lenni!

(Beküldte ifj. Gerits Vendel Liszról.)

Barátok.

- Szervusz Józsi, még mindig haragszol?
- Hogyne haragudnám, mikor a múlt héten egy söröskör-sőt vetél a fejemhez, holott te nagyon kényes vagy!

(Beküldte Martin Antal Budakeszről.)

Tiszaujlaki bajuszpedrő mindenütt kapható.

A negyedik.

Egy fazekas, kocsijába fogva három számmal, halad az országuton. Ráköszön valaki:

— Jónapot, jónapot bácsi, hova megy azzal a három számmal?

— El a negyedik mellett! — hangzik az elmés válasz.

(Beküldte Ambrus János Fenyőfőről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 17-én.)

GABONATŐZSDE.

KÉSZÁRUPIAC.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 22.70—22.90, 78-as 23.05—23.15, 79-es 23.25—23.50, 80-as 23.50—23.60, felsőtiszai 77-es 20.60—20.70, 78-as 20.80—20.90, 79-es 21.00—21.10, 80-as 21.15—21.25, fejemzei 77-es 19.35—19.50, 78-as 19.60—19.75, 79-es 19.80—19.95, 80-as 19.95—20.10, dunántúli 77-es 19.25—19.50, 78-as 19.50—19.75, 79-es 19.75—19.95, 80-as 19.85—20.10, pestvidéki 77-es 19.50—19.65, 78-as 19.70—19.85, 79-es 19.90—20.10, 80-as 20.00—20.25, bácskai 77-es 19.90—19.70, 78-as 19.70—19.90, 79-es 19.90—20.15, 80-as 20.00—20.30. — *Rozs* pestvidéki 10.90—11.10, más 10.90—11.10, *sörárpa* 17.25—19.25, egyéb 16.00—17.50, *takarmányárpa* 13.00—13.50, elsőrendű 14.00—14.50, *köles* 9.00—10.00, *zab* elsőrendű 13.00—13.50, közép 12.10—12.50, *tengeri tiszai* 11.10—11.20, dunántúli 11.20—11.40, *korpa* 7.90—8.10 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza májusra 19.80—19.82, októberre 19.82—19.83, — *Rozs* májusra 11.30—11.32, októberre 12.50—12.52. — *Tengeri* májusra 11.40—11.42, júliusra 11.70—11.75 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon. Buzadara 48—54, duplanullás finom tészta-liszt 40—44, nullás 40—42, kettős főzösliszt 40—42, négyes kenyér-liszt 37—40, hatos 36, nullás rozsliszt 40—43 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése). A kedvező időjárás folytán az élénk kereslet e héten is folytatódott és majdnem az összes magvakban nagy forgalom fejlődött ki. *Lóheremag* szállár, jóminőségű idei áruban készlet már alig van, csak tavalyi és kétéves áruban van kínálat. *Lucernamagból* több tétel talált ismét elhelyezést külföldön, ára nem változott. Világos, jóminőségű áru különösen jó keresletnek örvend. *Tavaszi búkkönyben* a forgalom fellendült, ára nem változott. *Baltacim*, ugyszintén *vetőlenecse* iránt az érdeklődés jó. Továbbra is nagy a forgalom *lenmagban*, különösen az olajtermelésre alkalmas nagyszemű árut keresik. *Takarmány-*

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol

minden hangszer,

melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzéket.

Szőlő- és gyümölcsstermelők figyelmébe!

AMONIL,

magas kén tartalmu permetező szer, biztos védelmet nyújt a Hsztharmat-, monília- és egyéb gombabetegségek ellen. Minden permetléhez keverhető.

DARSIN,

arzéntartalmu permetezőszer a szőlómoly, ilonca, almamoly stb. rágó kártevők ellen, 45 százalékot meghaladó arzéntartalma folytán 100 liter permetléhez csak ¼ kilogramm kell belőle.

Bármely permetléhez keverhető.

Gyártja:

Krausz-Moskovits Egyesült Ipari Telepek Rt

Kérjen díjtalan ismertetőt.

répmagban a készletek erősen megcsappantak, takarmánycukor és vörös Mammuth kivételével a többi fajtak ugyiszólva kifogytak. A Magyar Magkerekedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersárúért, Budapest: Löhermag 80—95, lucerna 125—145, fehérhere 130—170, nyulszapuka 70—75, baltacim 48—50, Viktória-borsó 18—20, Express-borsó 16—18, tavaszi búkköny 22—23, szőzösbúkköny 45—50, lenmag nagyszemű 70—75, lenmag aprószemű 45—50, kendermag 29—30, napraforgó fehér 23—25, mák 125—130, köles vörös 10.50—11, köles fehér 19—20, köles vegyes 9.50—10, muhar 18—19, seprőcirok 9—10, csillagfürt fehér 14—15, mustár fehér 48—52 pengő.

Abrahtakarmány piac. Buzakonkoly 8.50—9, buzakorpa 8—8.50, buzatakarmanlyisz 10.75—11, konkolydara 11.50, lenmaggátcsa 26, napraforgógátcsa 14.50, repecgátcsa 14, répaszelet, szárított 11, rozskonkoly 9, rozskorpa 8.50—9, rozstakarmanlyisz 10.75—11, szójabab-pogácsalisz nagyban 26.50, kicsinyben 28.50 pengő métermásánként.

Burgonya. Nyári rózsaburgonya 7—7.50, ősi rózsaburgonya 5—5.50, Ella-burgonya 5—5.50, Krüger-burgonya 3 pengő métermásánként.

Takarmanlyvásár. Rétsizéna, elsőrendű 8, rétsizéna, másodrendű 6—7, rétsizéna, harmadrendű, csomagolásra 3—3.75, sarjuszéna 6—6.25, muharszéna 8—10, lucernaszéna 8, zabos búkkönyzéna 7—8.50, alomszalma, elsőrendű 4, alomszalma, másodrendű 3.20—3.50 pengő métermásánként.

Szurómarhavasár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.50—1.60, kivételesen 1.66, másodrendű 1.30—1.48, 4/5 bárány 1.10—1.18, kivételesen 1.36 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosókrék. Elsőrendű belföldi jármosókrék (tarka) 0.98—1, elsőrendű belföldi jármosókrék (fehér) 0.96—0.98, 1½—2 éves üszök 0.96—1, 1½—2 éves tinók 0.94—0.98, fiatal friss fejőstehén 1.30—1.40 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavasár. Ökör kivételesen 96—100, középminőségű 74—92, gyenge 56—72, bika, legjobb minőségű 96—105, kivételesen 106, közepes 84—94, gyenge 74—82, tehén 88—100, közepes 62—76, gyenge 48—60, növedékmarha 60, kicsontozni való marha 40—48 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 150—158, közepes 158—164, nehéz 164—170 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Gyapja. A belföldi piacon az érdeklődés fokozódik. Egyelőre azonban olyan árakat kínálnak, hogy azokat a gazdalközösség alig fogadhatja el s ezért eddig csupán csak 1—2 kötés történt. A községi közbirtokossági gyapjuért 1.10—1.20, az uradalmi középminőségű gyapjuért 1.20—1.30, a jóminőségű uradalmi gyapjuért 1.40—1.60 pengő kínálnak 100 kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon. Tyúk 300—500, csirke 150—350, káppan 350—600, rucsa 300—1000, lud 700—2000, pulyka 500—1000 fillér kilogrammonként. — *Leült állatok.* Tyúk 250—280, csirke 220—320, káppan 220—250, hizott rucsa 240—320, lud hizott 240—320, pulyka hizott 220—300, ludmáj 500—1400, ludzsír és hál 260—500, ludaprókék 150—250 fillér kilogrammonként. — *Tojás.* Friss teatojás 7—9, főzőtojás 6—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon. Nyul kifejtve, bőr nélkül 130, szarvasgerinc 450, comb 220, lapocka 220 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon. Hareca 400—600, csúka 200—320, ponty 200—360, kárássz 140—200, compó 200—220, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon. Teljestej 36—40, lefőlözött 16—20, yoghurt 170, tejszín 340—360, tejföl 150—200, centrifugált teavaj többben 440—500, 10 dkg-os csomagolásban 480—560, főzővaj 360—440, szedett vidéki vaj 340—400, juhsajt 240—340, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 50—80, juhtúró 300—360, kevertúró 240—320, hazai ementáli sajt 400—600, hazai trappista 280—400 fillér kilogrammonként.

Szárazszőlők és szárastésta. A nyílt piacokon. Lencse 80—120, hántolt egész borsó 90—120, feles 80—100, fehér aprószemű bab 50—80, nagyszemű 80—110, szines 50—80, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—150 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon. Sárgarépa kilogrammja 6—16, petrezselyem kilogrammja 10—18, zeller kilogrammja 12—20, ősfajta kalaráb kilogrammja 8—18, kevert zöldség 10—18, makói vöröshagyma 6—8, közönséges vöröshagyma 5—7, fokhagyma kilogrammja 60—140.

Gyümölcs. A nyílt piacokon. Nemes fajalma 90—160, közönséges 50—100, hazai aszaltszilva 60—120, szilvalz 140—180, gyümölcsíz 160—320, dió, keménybélű 100—180, dióbél 460—560, héjazott mandula 420—560 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziasszappan. A nyílt piacokon. Édesnemes paprika 310—400, felédes, gulyás 260—320, rózsapaprika 170—260, erős 120—260, kereskedelmi 80—110, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergettett méz 200—250, házi szinasszappan 136—160, közönséges háziasszappan 120—128 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Kistermelőknél a kadarka bor ára 1.90—2.30 pengő hektoliterfokonként. Zöld-fehér urasági tömegborok ára 10.5—11 Malligandfokúé 22—27, 12 Malligandfokúé 25—35, magasabbfokú borok minőség szerint 30—35 pengő hektoliterenként a termelő átlomáson.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára március hó 17-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőbe többé kerül egy darab:* Angol font 27.73 (27.88), dollár 5.70 (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Cseh korona 16.89 (16.98), szerb dinár 9.98 (10.04), francia frank 22.35 (22.65), lengyel zloty 63.95 (64.25), oláh leu 3.37 (3.41), olasz lira 29.05 (30.25), osztrák schilling 80.32 (80.72) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 22.90 (23.10), ezüst egykoronás 0.30 (0.31), forintoz 0.80 (0.82), ötkoronás 1.83 (1.85) pengő. Sainarany kilogrammja 3800 (3820), szinezüst 80 (82) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL,
KIADJA: AZ ÚJ BAKÁZDA LAFKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

A világot 34 éve uraló eredeti angol
The Champion
kerékpárokak havi
20 pengő részlete.
Kerékpár-alkat-
részeket nagyban
eredeti árban
Külső gumi... 5.80
belső... 2.10
LANG IAKAB ÉS FIA kerékpárgyároskereskedők
Budapest, VIII. ker., József-kört 41. szám.
Arjegyű 1000 képpel ingyen. Alapítva 1889.

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. l. em. 1.
(Rókussal szembe)
Rendelés egész nap.

vér-és nemibetegke részére.
Eztütsalvársanoltás.

Gyűjtünk új híveket
és előfizetőket

a „Vasárnap” táborába.